

Bibliográfia

A 2011-ben megjelent, jog- és államtudományi tárgyú könyvek annotált bibliográfiája – 1. rész

Folyóiratunkban rendszeresen jelenik meg az elmúlt időszak új, hazai szakkönyveiről készült, annotált bibliográfia. Az annotáció a könyv felhasználhatóságáról írott, rövid, tényszerű leírás, amely a bibliográfiai adatok mellett meghatározza a műfajt, illetve röviden körvonalazza a feldolgozott témát és a bemutatott eredményeket is. A folyóirat első három lapszámában végeztük el a 2010-ben megjelent, önálló publikációk összegyűjtését. A 2013/1. számban a 2011-ben megjelent könyvek első felét dolgozzuk fel, az alábbi rendszerben: civilisztika, közigazgatási jog, pénzügyi jog, jogbölcsélet, környezetjog és agrárjog, nemzetközi jog és Európa-jog, munkajog. Az e lapszámában nem szereplő munkákat a 2013/2. számban vesszük majd sorra.

Gyűjtőmunkánkat jelentős mértékben segítette a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtára, amely köteles könyvtárként a hazai kiadványok gyűjtését, feldolgozását, illetve részben – a mienkhez képest némileg eltérő szempontok szerint – annotálását is elvégzi. Emellett kiadók honlapján, hírlevelekben, a szerzők publikációs listáiban és saját könyvespolcainkon is kutattunk. Gyakran a szerzők, kiadók által készített fülszövegeket, ajánlásokat, illetve a kötetekről készült recenziókat is igyekeztünk fellelni és hasznosítani. Tisztában vagyunk azzal, hogy a feldolgozás szempontrendszerünk legjobb igyekezetünk ellenére is hiányos, illetve a sok szakterület és közreműködő okán egyenetlen. Örömmel vesszük és meg is szívlelünk ezért minden észrevételt, amely munkánkra vonatkozóan szerkesztőségünkhöz beérkezik.

A rovat belső szerkesztési elve szerint a kiadványokat témák (jogterületek) szerint csoportosítottuk. A leírások első, rövidebb része tartalmazza a könyvészeti adatokat (cím, szerző/szerkesztő, a kiadó neve, a kiadás helye és éve) az arra való utalással, hogy van-e a könyvben bibliográfia (irodalomjegyzék), illetve hogy a könyv milyen műfajba sorolható be. A terjedelmet oldalszámában adjuk meg, s közöljük a kötet azonosítására szolgáló ISBN-t, illetve sorozatok esetében az ISSN-t. A második rész röviden leírja az alkotót, illetve alkotókat. Ezt követően (a változatlan utánnomások kivételével) 6–12 sor terjedelemben számba vesszük a mű tárgyköreit, főbb eredményeit. Az eredmények értékelését azonban nem végezzük el. A gyűjteményes munkák esetében nem kerül sor valamennyi szerző név szerinti megemlítésére, s a tanulmányok számától, tematikai egymáshoz kapcsolódásától függ, hogy minden témát meg-

nevezünk-e. A felsőoktatási tananyagok, jogszabályközlések bemutatását a lehető legtömörebben végezzük el.

Az alább közölt annotációk elkészítésében a Debreceni Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának munkatársai, illetve hallgatói működtek közre: Árva Zsuzsa (Á. Zs.) egyetemi docens, Barta Attila (B. A.) egyetemi tanársegéd, Becánics Adrienn (Be. A.) joghallgató, Bodó László (B. L.) PhD-hallgató, Bujdos Ágnes (B. Á.) PhD-hallgató, Dorka Dóra (D. D.) PhD-hallgató, Fodor László (F. L.) egyetemi tanár, Gyüre Annamária (Gy. A.) PhD-hallgató, Keresztes Gergő Márk (K. G. M.) joghallgató, Kiss János Márk (K. J. M.) joghallgató, Lukács Nikolett (L. N.) PhD-hallgató, Papp Olga (P. O.) joghallgató, Pető Alexandra (P. A.) PhD-hallgató, Szabó Zsuzsanna (Sz. Zs.) egyetemi tanársegéd, Török Éva (T. É.) predoktori ösztöndíjas, Varga Judit (V. J.) egyetemi tanársegéd, Zsoldics Zsófia (Zs. Zs.) PhD-hallgató.

CIVILISZTIKA

■ *A megújult hagyatéki eljárás*

ANKA Tibor

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kommentár. Terjedelem: 353. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 120 0

- A szerző közjegyző, a Magyar Országos Közjegyzői Kamara elnökhelyetteseként a kötetben bemutatott hagyatéki eljárásról szóló törvény elkészítésében is közreműködött. Mint ismert, a jogalkotó 2011. január elsejével megszüntette azt a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányosértő állapotot, amely a hagyatéki eljárás törvéynél alacsonyabb szintű rendezésében állott. A 2010. évi XXXVIII. törvény azonban tartalmi változásokat is eredményezett: új jogintézmények (mint például a másodlagos öröklési vita), új fogalmak (hagyatéki per) kerültek bevezetésre, mindamelllett, hogy eddig alig rendezett jogintézményeket is részletez (pl. biztosítási intézkedések). A könyv a törvény rendelkezéseit sorra véve kommentárjelleggel és a gyakorlati szakemberek igényeit kielégítő módon magyarázza azokat a kérdéseket, melyek az eljárás során felvetődhetnek. (B. L.)

■ *Társasági jog: példatár és döntvénytár*

BAKOS Kitti–FARKAS Csaba–PAPP Tekla

Lectum, Szeged, 2011

Példa- és döntvénytár. Terjedelem: 321. Bibliográfia: 319–321. ISBN 978 963 964 032 0

- A szerzők egyetemi oktatók; könyvük első részében több mint 120 válogatott jogeseten és az ahhoz kapcsolódó kérdéseken keresztül kívánják az olvasó társasági jogi ismereteit elmélyíteni. Az egyes példák után – a műnek munkafüzetjelleggel kölcsönözve – az olvasónak is hely áll rendelkezésére a jogi álláspontja kifejtésére. Az 1. rész 2. fejezete konkrét iratmintákon keresztül igyekszik a társasági szerződések megszerkesztéséhez gyakorlati segítséget nyújtani. A mű második része – a döntvénytár – sorra veszi a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény egyes szakaszait értelmező bírósági döntéseket. (B. L.)

■ *Szellemi tulajdon – építészeti alkotás*

BAKOS Kitti–NÓTÁRI Tamás

Lectum Kiadó, Szeged, 2011

Monográfia. Terjedelem: 174. Bibliográfia: 160–174. ISBN 978 963 964 035 1

- A szerzők egyetemi oktatók; munkájuk két fő része az építészeti alkotásokkal kapcsolatos szerzői jogi és iparjogvédelmi kérdéseket tárgyalja. A jogvédelem mellett a hasznosítás, illetve a kivitelezés problémái is megjelennek, ehhez a szerzők hasznosítják a bíróságok és a Szerzői Jogi Szakértői Testület gyakorlatát, illetve történeti módszert és nemzetközi kitekintést is alkalmaznak. Az alkotások hasznosítására irányuló speciális szerződések és konstrukciók (mint a PPP, az ingatlanlízing, a merchandising vagy a franchise), illetve a közbeszerzési jog aspektusai teszik teljessé a bemutatást. (F. L.)

■ *Reményvétel: az európai magánjogi gondolkodás a reményvétel mikrokozmoszán keresztül*

BENKE József

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 444. Bibliográfia: 376–399. ISBN 978 963 258 140 8

- A szerző egyetemi oktató, munkája a reményvétel kialakulását, illetve tovább élését, fejlődését tárgyalja az ókortól egészen napjainkig. Módszerei sajátosak, amennyiben egyaránt építkeznek jogon kívüli (pl. irodalmi) előzményekre, a római jog, a jogtörténet, a jog-összehasonlítás módszereire és a bírói gyakorlat elemzésére; illetve egy igen szűk tárgykörhöz kapcsolja az európai magánjogi jogintézmények rendkívül széles spektrumát. Olyan kérdéseket világít így meg sajátos szemmel, mint a tulajdonátzállás, a dologfogalom, a forgalmi kockázatok kezelhetősége, az alanyi jog és a váromány összefüggése, vagy a szavatosság. Az olvasót részletes forrás- és tárgymutató segíti az eligazodásban. (F. L.)

■ *Társasági és cégjog*

BERÉNYI László

3., javított kiadás, Bessenyei Könyvkiadó, Nyíregyháza, 2011

Jegyzet. Terjedelem: 222. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5097 28 7

- A szerző bíró, főiskolai oktató, jelen műve tananyagként szolgál a hallgatók számára. Arra vállalkozik, hogy jól érthetően összefoglalja a gazdálkodó szervezetek alapítására, működésére, megszűnésére vonatkozó szabályokat, valamint a tisztességtelen gazdasági tevékenységgel kapcsolatos jogi ismereteket. A jegyzet ismerteti továbbá a gazdálkodó szervezettel munkajogviszonyban álló dolgozókra vonatkozó legfontosabb joganyagot, a Munka törvénykönyvének szabályait. (B. L.)

■ *Nagy e-szignó könyv – amit az elektronikus aláírásról tudni akartál, csak féltél megkérdezni*

BERTA István Zsolt

Microsec Kft., Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 518. Bibliográfia: 495–508. ISBN 978 963 08 1168 2

- A szerző mérnök-informatikus, könyvében az elektronikus aláírással és a nyilvános kulcsú infrastruktúrával, illetve ezek gyakorlatban történő alkalmazásával kapcsolatos ismereteket foglalja össze. Elsősorban műszaki szempontból közelíti a témakört, de annak jogi és gazdasági vonatkozásaival egységesen tárgyalja azt. A bevezetést követően kézikönyvszerűen írja le az elektronikus aláíráshoz kapcsolódó területeket (hitelesítés, időbélyegző, megbízható partnerhitelesítés, titkosítás stb.). A fejezetek önállóan is értelmezhetők, az egyes részek megértéséhez jellemzően nem szükséges a könyv korábbi fejezeteinek részletes ismerete. (K. G. M.)

■ *Szerződési alaptípusok*

BÍRÓ György

Novotni Kiadó, Miskolc, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 311. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9360 78 5

- A szerző egyetemi oktató. A tankönyv az egyes szerződések különös szabályait tartalmazza – ám nem teljes körűen. A jegyzet rendező elvét a tényleges szolgáltatást nyújtó kötelezett szempontja adja, ennek megfelelően először a dologszolgáltató, majd a tűrésre kötelező, ezt követően a tevőleges szolgáltatási kötelezettséget jelentő szerződések, végül pedig a helytállási kötelezettség szerződése kerülnek bemutatásra. Az egyes fejezeteken belül a jogintézmény kialakulása, fogalma, rendeltetése, jogforrása után az általános szabályoktól való eltéréseket, majd a hasonló jellegű szerződések egybevetését vizsgálja a szerző. A korábbi kiadásoknál megszokotthoz képest bizonyos szabályanyagok feldolgozása kikerült a jegyzetből (pl. bankkölcsönök és betétek), és ezek a Kereskedelmi szerződések című kötet részét képezik. A munka igyekszik feldolgozni az utóbbi évek kodifikációs eredményeit is. (K. G. M.)

■ *A szerzői jog kalózzai – A kalózzok szerepe a kulturális termelés és csere folyamataiban a könyvnyomtatástól a fájlcsere-élő hálózatokig*

BODÓ Balázs

Typotex, Budapest, 2011

(Sorozat: Edition 2.0, ISSN 2061-7852)

Monográfia. Terjedelem: 337. Bibliográfia: 301–329. ISBN 978 963 279 425 9

- A szerző közgazdász, médiakutató, egyetemi oktató. Munkájának kiindulópontja, hogy – illegális vagy félillegális tevékenységük révén – a fájlmegosztók immár alapvető és megkerülhetetlen szerepet töltenek be a kulturális javak körforgásában. A kalózkodás technikai feltételei és gazdasági következményei mellett értékelni annak társadalmi gyakorlattá válását is. Jogi szempontból érdekesekek még a szerzői jog történetével foglalkozó, illetve az USA szerzői jogi politikáját bemutató fejezetek is. (F. L.)

■ *Polgári jog II. – Kötelmi jog*

BOÓC Ádám–FÁBIÁN Ferenc–KOSZA Yvette

Novissima Kiadó, Budapest, 2011

(Sorozat: Jogi Szakvizsga Kézikönyvek, ISSN 1786 0806)

- Kézikönyv. Terjedelem: 433. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9403 25 3
- A sorozat ezen kötete a kötelmi jog általános részét, valamint az egyes szerződések joganyagát dolgozza fel, a jogi szakvizsga tételsorának megfelelő szerkezetben. A szerzők a dogmatikai stabilitást igyekeztek szem előtt tartani a kézikönyv elkészítése során, de figyelmet szenteltek az új Polgári Törvénykönyv folyamatban lévő munkálatainak eredményeire is, amelyekre az egyes kérdéskörök kapcsán utalnak is. (K. G. M.)
- *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*
BOÓC Ádám–SÁNDOR István
2., átdolgozott és bővített kiadás. Patrocinium, Budapest, 2011
(Sorozat: Bethlen-sorozat, ISSN 2062-2546)
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 156. Bibliográfia: 151–156. ISBN 978 963 89051 7 8
- A szerzők egyetemi oktatók, jegyzetük a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán a polgári jog általános tanok körében elhangzott előadások vázlatát tartalmazza. Figyelemmel azonban arra, hogy a szerzők a jogászképzésben használatos tankönyvekre és jegyzetekre támaszkodtak, a kötet bármely jogi kar hallgatója számára segítséget nyújthat a tananyag áttekintéséhez. A jegyzet a kulcsszavak kiemelésével, ajánlott irodalomjegyzékkel és egyszerű példákkal segíti az olvasót az ismeretanyag elsajátításában, felelevenítésében. (T. É.)
- *Polgári jog I.*
FÁBIÁN Ferenc–KOSZA Yvette–SÁNDOR István–UDVARY Sándor
2. kiadás, Novissima Kiadó, Budapest, 2011.
(Sorozat: Jogi Szakvizsga Kézikönyvek, ISSN 1786 0806)
Kézikönyv. Terjedelem: 296. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5175 11 4
- A szerzők egyetemi oktatók, gyakorlati szakemberek. A kötet a hatályos Polgári Törvénykönyv első három részének (Bevezető rendelkezések, A személyek, illetve A tulajdonjog) szabályanyagát és a kapcsolódó joggyakorlatot dolgozza fel. A könyv tematikája és szerkezete alapvetően a jogi szakvizsga polgári jogi részének tételsorát követi. (T. É.)
- *Polgári jog III. – Öröklési jog, családi jog*
FÁBIÁN Ferenc–SZEIBERT Orsolya
Novissima Kiadó, Budapest, 2011
(Sorozat: Jogi Szakvizsga Kézikönyvek, ISSN 1786 0806)
Kézikönyv. Terjedelem: 275. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9403 99 4
- A sorozat ezen kötete az öröklési jogot, valamint a házasságra, a családra és a gyámra vonatkozó joganyagot dolgozza fel, a szakvizsga tételsorának megfelelő szerkezetben. A családi jogi tételek a megfelelő helyeken tartalmazzák az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény releváns részleteit is. Az öröklési jogról szóló részekben pedig szerepelnek az új Ptk. tervezetének várható koncepcionális változásai is. (K. G. M.)

- *A nem vagyoni (erkölcsi) sérelmek megítélése a polgári jogban*
 FÉZER Tamás
 HVG-ORAC, Budapest, 2011
 Monográfia. Terjedelem: 385. Bibliográfia: 365–385. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 137 8
- A szerző egyetemi oktató, a magyar nem vagyoni kártérítés dogmatikai és gyakorlati problémáinak feltárásával és rendszerbe foglalásával az új Ptk. tervezett sérelemdíj-konceptióját vizsgálja, illetve a külföldi jogrendszerek megoldásainak felhasználásával következtetéseket és javaslatokat fogalmaz meg a személyiségvédelem újraszabályozásához és bírói gyakorlatához kapcsolódóan. A munka fő célkitűzése a nem vagyoni kártérítés elméleti és gyakorlati megközelítésből történő vizsgálata, ennek koncentrált tárgyalása okán nem vállalja fel a személyiségvédelem valamennyi területének bemutatását. A külföldi modellek közül azokat ismerteti, amelyek a szerző véleménye szerint a magyar jogalkotás és jogalkalmazás számára hasznos vagy tanulságos példák lehetnek. A műben részletes elemzésre kerül a nem vagyoni kártérítés és a sérelemdíj intézményeivel kapcsolatos, azokat alakító és fejlesztő bírói gyakorlat is. (K. J. M.)
- *Az egyéni vállalkozó és az egyéni cég új szabályai*
 GÁL Judit–SUSÁN Judit–SIKLÓSNÉ ANTAL Gyöngyi
 HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2011
 Kézikönyv. Terjedelem: 295. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 116 3
- A szerzők gyakorló jogászok, vezető beosztású bírósági, illetve minisztériumi tisztviselők. Könyvük első fejezetében az egyéni vállalkozókra vonatkozó előírások kaptak helyet, melyeken az elmúlt időszakban a jogalkotó jelentős változásokat hajtott végre. Bemutatják például az egyéni vállalkozókra vonatkozó új szabályozás indokait, az egyéni vállalkozói tevékenységgel kapcsolatos legfontosabb gyakorlati tudnivalókat, a kapcsolódó ügyintézés szabályait. A második rész az egyéni cég – ugyancsak gyakran változó – szabályrendszerét, az egyéni cég fogalmát, alapítását, felelősségi viszonyait, működését, megszűnését ismerteti kimerítően. A befejező egység az előző két fejezetben bemutatott témákhoz kapcsolódó adózási tudnivalókat gyűjti össze és rendezi. (V. J.)
- *Jogi és vállalkozási ismeretek*
 HAJÓS Ferenc–EPERJESI Zsuzsanna
 Tankönyvmester Kiadó, Budapest, 2011
 Tankönyv. Terjedelem: 244. ISBN 978 963 275 110 8
- A szerzők gyakorlati szakemberek, tankönyvük elsősorban elektronikai és gépész szakemberek részére nyújt eligazítást a vállalkozások világában. Az első rész az egyéni és a társas vállalkozások formáit, valamint a szövetkezeteket mutatja be. Az egyes gazdálkodó szervezetekre vonatkozó rendelkezéseket úgy ismerteti, hogy a gyakorlat szempontjából releváns információkra koncentrálnak, és nem pusztán az adott cégformát jellemzi, hanem az ahhoz kapcsolódó adózási kérdésekre is rávilágít. A második részben magánjogi és közjogi ismeretek szerepelnek, a vállalkozások mindennapjait leginkább érintő kérdéseket emelve ki. Külön hangsúlyt

fektetnek a szerzők a munkajogra, a munkaviszony valamennyi létszakára kiterjedően. A könyv közérthető, ezt szemléletes példák is szolgálják. (D. D.)

■ **Bevezetés a házasságjogba**

HÁRSFAI Katalin

Szent István Társulat, Budapest, 2011

Jegyzet. Terjedelem: 144. Bibliográfia: 137–140. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 277 241 7

- A szerző egyetemi oktató; műve klasszikus tankönyvi struktúrával rendelkezik. A házasságjoggal kapcsolatos ismeretek rendszerezésén és körüljárásán túl a szerző évtizedes kutatási eredményeit, valamint a katolikus egyház közel kétezer éves vonatkozó tapasztalatát is felmutatja. A könyv segít eligazodni a kánonjogi kódexek alkotta szabályok rengetegében, nemcsak jogászok, kánonjogászok, hanem teológusok számára is fontos szempontokat tartalmaz. (K. J. M.)

■ **Családi jog**

HEGEDŰS Andrea

Kis-Ker Bt., Szeged, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 260. Bibliográfia: 258. ISBN 979 963 229489 5

- A szerző egyetemi oktató. A klasszikus tankönyvi felépítéssel rendelkező mű a Szegedi Tudományegyetem Polgári Jogi és Polgári Eljárásjogi Tanszéke családi jogi koncepcióját tükrözi. A tankönyv a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi IV. törvény (Csjt.) mellett a kapcsolódó joganyag rendelkezéseit szem előtt tartva, a Ptk. kodifikációs folyamatára is figyelemmel kíséri meg összefoglalni a családi jogi oktatás teljes anyagát. A könyv függelékében nemcsak a Csjt., hanem a tananyaghoz kapcsolódó Polgári Elvi Döntések és kollégiumi állásfoglalások is helyet kaptak. (K. J. M.)

■ **Atipikus szerződések**

JENOVAI Petra–PAPP Tekla–STRIHÓ Krisztina–SZEGHŐ Ágnes

Lectum Kiadó, Szeged, 2011

Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 353. Bibliográfia: 341–351. ISBN 978 963 9640 33 7

- A szerzők egyetemi oktatók, valamint fiatal kutatók. A kötet a 20–21. század fordulóján bekövetkező gazdasági változásokhoz kapcsolódó szerződési jogi jelenségeket, az atipikus szerződéseket mutatja be. Az említett kategória bemutatása, besorolása és csoportosítása során széles spektrumot ölel fel, részletesen elemezve a kezelési, a merchandising, a szindikátusi, a távollévők közötti, valamint az üzleten kívül kötött, az önálló kereskedelmi ügynöki, a timesharing, a konzorciós, a licencia-, a franchise-, a lízing- és a faktoringszerződést. A vizsgálat célja nemcsak a kötelmi jogi jellegű elemek feltárása, hanem a fogyasztóvédelmi jogi, versenyjogi és közigazgatási jogi kapcsolódási pontok bemutatása is. A vonatkozó szakirodalom feldolgozásán túlmenően a hazai bírói gyakorlat, valamint az Európai Bíróság témába vágó döntései színesítik a leírtakat, elősegítve a tananyag elsajátítását. A kötet gyakorlati megalapozottsága révén kézikönyvként is ajánlható. (T. É.)

- *Felelős társaságirányítás: corporate governance*
 KECSKÉS András
 HVG-ORAC, Budapest, 2011
 Monográfia. Terjedelem: 387. Bibliográfia: 375–387. ISBN 987 963 258 135 4

  - A szerző egyetemi oktató, s emellett az Amerikai Kereskedelmi Kamara Üzleti Etika és Felelős Társaságirányítási Bizottságának tagja. Monográfiája a corporate governance 'jelenségkörét' mind ez ideig Magyarországon nem látott teljességgel mutatja be, anélkül hogy a szerző egy pillanatra is szem elől tévesztené a felelős társaságirányítás tudományterületének interdiszciplináris voltát. A vállalatok felelős irányítása az ezredforduló botrányait követően került előtérbe, s jelentőségét csak növelte a 2008-ban már globálisnak aposztrofált pénzügyi válság. A munka feltárja a nagy vihart kavart vállalati botrányok forogatókönyveit, melyek egyszerre szolgáltak tanulságként és kihívásként az államoknak. A szerző bemutatja, hogy az Atlanti-óceán két partján milyen szabályozási utat választottak a jogalkotók, és milyen trendek rajzolódnak ki. A kötetet a jogtudomány művelőin kívül azon vállalati vezetőknek ajánlhatjuk, akik egyszerre kívánnak törvényes, etikus és hatékony működési keretet biztosítani társaságuknak. (B. L.)

- *A társasházi jog kézikönyve*
 Kiss Gábor
 Novotni Kiadó, Miskolc, 2011
 Kézikönyv. Terjedelem: 368. Bibliográfia: 363–364. ISBN 978 963 9360 81 5

  - A szerző bíró. A könyv az egyes társasházi jogi intézmények részletes bemutatását tartalmazza. Több helyen utal az adott intézménnyel kapcsolatos szabályozás változásaira, az egyes törvénymódosítások mögött rejlő jogalkotói szándékra és a rokon jogterületekre. A mű ismerteti a társasházakról szóló 2003. évi CXXXIII. törvény hatálybalépése óta bekövetkezett törvénymódosításokat és a vonatkozó bírói gyakorlatot, valamint tartalmazza a Legfelsőbb Bíróság társasházi tárgyú, elvi jellegűnek minősülő határozatait. (K. J. M.)

- *A nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos perek legújabb tendenciái*
 LOMNICI Zoltán (ifj.)–GAZSÓ Balázs László
 Oriold és Társai, Budapest, 2011
 Tanulmánykötet. Terjedelem: 350. Bibliográfia az egyes fejezetek végén. ISBN 978 963 9771 45 1

  - A szerzők gyakorló jogászok. Bárki szenvedhet balesetet, tehetnek róla közzé kompromittáló fényképet. Ahogy a szerzők is írják, nem kell jogásznak lenni ahhoz, hogy felmérjük az ilyen események személyiségre gyakorolt hatását. Sokan azonban nem tudják, hogy súlyosabb esetekben ők is felléphetnek nem vagyoni kártérítésre vagy sérelemdíjra vonatkozó igénnyel. A könyv tehát laikusok számára is kalauzként szolgálhat a személyiségvédelem ezen eszközének beható megismeréséhez. A mű rövid történeti bevezető után a nem vagyoni kártérítéssel kapcsolatos alapvető kérdéseket, fogalmakat mutatja be. A továbbiakban a nem vagyoni kártérítés lehetséges esetei kerülnek górcső alá. A bántalmazással okozott, a baleset miatt bekövetkezett és a szellemi alkotásokkal összefüggő és a nem va-

gyoni kár okozásának egyéb gyakori esetei mellett az intézmény kevésbé mindennapi alkalmazási köreivel is megismerkedhet az olvasó. Az egyes esetköröket a szerzők megtörtént jogeseteken keresztül szemléltetik. (K. J. M.)

■ *Az illetékjogszabályok magyarázata és gyakorlata*

LOMNICI Zoltán

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 545. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 130 9

- A szerző ügyvéd. A kötet ezt megelőző kiadása óta az illetékjogszabályok tekintetében bekövetkezett lényeges változások és a Legfelsőbb Bíróság által újonnan hozott döntések tették indokolttá egy újabb kiadás megszerkesztését. A könyv egyaránt részletes magyarázatot ad a megváltozott és a nem módosított törvényi rendelkezésekről, ismerteti az Alkotmánybíróság legfontosabb határozatait és a teljesség igényére törekvő áttekintést nyújt a Legfelsőbb Bíróság releváns gyakorlatáról. (K. J. M.)

■ *Nemzetközi magánjog*

NAGY Csongor István

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Egyetemi tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 253. Bibliográfia: 233–247. ISBN 978 963 258 141 5

- A szerző egyetemi oktató, ügyvéd. Munkája elsősorban a jogi oktatást segíti, ugyanakkor a gyakorló jogászok által is jól hasznosítható. A könyv – hiánypótló jelleggel – egységes szerkezetben tárgyalja az EU- és a magyar szabályokat, azokat tankönyvi alapvetéssel mutatja be. A nemzetközi magánjog fogalma és forrásai meghatározását a kollíziós jog általános, majd különös részének feldolgozása, illetve az ahhoz szorosan kapcsolódó nemzetközi polgári eljárásjogi rész követi. A világos stílusú, jól áttekinthető és összefoglalt anyag megértését jogesetek elemzése segíti. A források között szerepelnek egyrészt azok a többoldalú, nemzetközi magánjogi tárgyú egyezmények, amelyeknek Magyarország részese, másrészt a kapcsolódó kétoldalú egyezmények, harmadrészt pedig válogatott bibliográfia. A tájékozódást tárgymutató könnyíti. (T. É.)

■ *A bizományi és a szállítmányozási szerződés*

NEMESSÁNYI Zoltán–BÁN Dániel

CompLex, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 257. Bibliográfia: 251–257. ISBN 978 963 295 213 0

- A szerzők egyetemi oktatók, kötetük az egyes szerződéstípusokat bemutató kézikönyvek sorába illeszkedik. Időszerűségét az új Ptk. születése, illetve a feldolgozás hiánypótló jellege adja. Az egymással rendkívül szoros dogmatikai rokonságot mutató két szerződéstípus – a bizományi és a szállítmányozási szerződés – gyakorlati szempontú elemzését kínáló munka a szerződésekre vonatkozó szabályok, gyakorlat részletes bemutatásán túl külföldi kitekintést és de lege ferenda javaslatokat is megfogalmaz. (K. J. M.)

■ *Társasági jog*

NOCHTA Tibor

2., bővített és átdolgozott kiadás, Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011

Tankönyv/Monográfia. Terjedelem: 382. Bibliográfia: 381–382. ISBN 978 963 9950 34–4

- A szerző egyetemi oktató, a Magyar Kereskedelmi Kamara mellett szervezett Állandó Választottbíróság tagja és ügyvéd. A könyv átfogó jelleggel és rendszerezve mutatja be a magyar társasági jogot. Bár döntően a hazai jogra fókuszál, természetesen a társasági jogot sem lehet kiszakítani tágabb környezetéből, és figyelmen kívül hagyni az Európai Unió e terén tett törekvéseit és eredményeit. Az Unió „társasági jogának” ismertetése mellett a könyv a társasági jogot történeti és dogmatikai aspektusból is feltárja az olvasó előtt. A mű kettős célt szolgál: egyrészt tankönyvként használható egyetemi hallgatók számára (számos jogelméleti és jogdogmatikai kérdést tisztáz), másrészt gyakorló jogászok számára kézikönyvként is jól használható (számos gyakorlati példát hoz fel). Második kiadása a hatályos jogszabályok változásai, illetőleg az azóta megszilárduló joggyakorlatból lesűrhető konzekvenciákra tekintettel született. (B. L.)

■ *Tansegédlet a polgári jogi záróvizsgálathoz: a tételek rövid vázlata és a vonatkozó jogszabályok (1. kötet „A” tételsor, 2. kötet „B” és „C” tételsor)*

SÁNDOR István

Patrocinium, Budapest, 2011

(Sorozat: Werbőczy-sorozat, ISSN 2062-2538)

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 1. 294; 2. 290. Bibliográfia: irodalom az egyes tételekhez kapcsolódóan. ISBN 1. 978 615 5107 03 0; 2. 978 695 5107 04 7

- A szerző egyetemi oktató és ügyvéd. A tansegédlet elsősorban a Károli Gáspár Református Egyetem Állam- és Jogtudományi Karán összeállított záróvizsga-tételek felépítését követi, ugyanakkor bármely jogi kar végzősei számára segítséget jelenthet az ismeretanyag felelevenítéséhez. Az egyes tételek rövid vázlatát a kötelező tananyagot megjelenítő, valamint ajánlott irodalom és vonatkozó jogszabályok, főbb bírósági állásfoglalások szövege követi. Míg az 1. kötet az általános tanokhoz, a személyek jogához és a szellemi alkotások jogához kapcsolódó tételeket dolgozza fel, addig a 2. rész a dologi, kötelmi és öröklési jogi tárgyú tételekkel foglalkozik. (T. É.)

■ *Gazdasági jogi ismeretek – A gazdasági jog és a közigazgatás alapjai*

SZALAI Erzsébet

Verlag Dashöfer Szakkiadó, Budapest, 2011

Főiskolai tankönyv. Terjedelem: 395. Bibliográfia: 393. ISBN 963 9313 76 9

- A szerző főiskolai oktató, műve a gazdasági élet szereplőit és kapcsolatrendszerét mutatja be. A nem jogász szakos hallgatók számára bemutatja a jogrendszer alapjait, majd a polgári jog legfontosabb intézményeit követően tárgyalja a gazdasági élet szereplőinek státuszjogát, amelyhez szervesen kapcsolódik a cégeljárás alaki joga. A gazdasági életben előforduló bűncselekmények, illetve közigazgatási és munkajogi előírások bemutatása teszi teljessé a tananyagot. (K. J. M.)

- *A személyiségi jogok hazai elmélete: a forrásvidék*
 SZÉKELY László
 ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2011
 (Sorozat: ELTE Jogi Kari Tudomány, ISSN 2060 9361)
 Monográfia. Terjedelem: 191. Bibliográfia: 181–187. ISBN 978 963 312 079 8

  - A szerző egyetemi oktató. Jelen munkája PhD-értekezésén alapul, amelynek kiindulópontja a személyiségi jogok szétzilált hazai állapota a hatályos jogban, illetve hogy annak elméleti háttere hézagos. Módszere alapvetően jog-, illetve elmélet-történeti: arra koncentrálni, hogy a magánjog tudományának művelői miként vélekedtek a személyiségi jogok rendeltetését és lehetőségeit illetően. Az egyes elméletek megértése érdekében azok történeti, illetve tételes jogi háttérének megvilágítására is kitér. A személyiségi jogeszmé hazai kialakulásának és fejlődésének az első öt évtizedét tekinti át 1944-ig. (K. G. M.)

- *Polgári Törvénykönyv: 1959. évi IV. törvény a Polgári Törvénykönyvről kiegészítve a vonatkozó kollégiumi állásfoglalásokkal és jogegységi határozatokkal*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima Kiadó, Budapest, 2011
 Jogszabályközlés. Terjedelem: 192. ISBN 978 615 5175 13 8

  - A kiadás a polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 2011. szeptember 26-án hatályos állapotát tartalmazza, kiegészítve a vonatkozó kollégiumi állásfoglalásokkal és jogegységi határozatokkal. (K. G. M.)

- *Bírósági végrehajtás: 1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima, Budapest, 2011
 Jogszabályközlés. Terjedelem: 115. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 5175 16 9

  - A bírósági végrehajtásról szóló, 1994. évi LIII. törvény szerkesztett változata kiegészítve a vonatkozó kollégiumi állásfoglalásokkal. A jogszabály a 2011. október 20-i állapotot rögzíti. (T. É.)

- *Családjog: 1952. évi IV. törvény (Csjt.) a házasságról, a családról és a gyámságról egységes szerkezetben a hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1952. évi 23. törvényerejű rendelettel (Csjté.), valamint a végrehajtásról szóló 7/1974. (VI. 21.) IM rendelettel (Vhr.) és a 4/1987. (VI. 14.) IM rendelettel (Csjtr.): 2011. március 1.*
 Szilner György (szerk.)
 Novissima Kiadó, Budapest, 2011
 Jogszabályközlés. Terjedelem: 73. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9403 95 6

  - A kiadvány a 2011. március 1-jén hatályos családjogi szabályokat tartalmazza. (K. J. M.)

- *Szellemi alkotások joga*
 TATTAY Levente–PINTZ György–POGÁCSÁS Anett
 Szent István Társulat (PPKE JÁK), Budapest, 2011

(Sorozat: Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Kar Tankönyvei, ISSN 2062 0837)

Tankönyv. Terjedelem: 395. Bibliográfia: 385–395. ISBN 978 963 277 306 3

- A szerzők közül ketten egyetemi oktatók (T. L. és P. A.), egyikük pedig szabadalmi ügyvivő (P. Gy.). A 20. század végén Magyarországon bekövetkező társadalmi, gazdasági és politikai változások a szellemi alkotások szabályozásában is jelentős reformokat hoztak. Jelen kötet ezen újraszabályozás eredményeinek a bemutatására törekszik. A „Szellemi alkotások oltalmáról általában” cím alatt elvi fejtegetésekkel, történeti áttekintéssel, az elmúlt 20 évben végbement újraszabályozás bemutatásával és releváns nemzetközi megállapodásokkal kezdik a szerzők. A II. és a III. részek pedig klasszikus tankönyvi felépítés szerint tárgyalják a szerzői jog és az iparjogvédelem jogintézményeit. (K. G. M.)

KÖZIGAZGATÁSI JOG

■ *Közigazgatás és választások*

AGG Zoltán

Veszprémi Humán Tudományokért Alapítvány, Veszprém, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 128. Bibliográfia: 109–119. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 882 223 9

- A szerző egyetemi oktató; munkája olyan alapvető kérdéseket feszeget és igyekszik ezekre közérthető, világos stílusban megadni a feleletet, mint a közigazgatás mibenléte, helye a hatalmi ágak rendszerében, viszonya a politika világával, továbbá az, hogy létezhet-e egyáltalán politikamentes közigazgatás. A szerző nem kerülte meg a régió és a megye problematikájának bemutatását sem, tekintettel arra, hogy a választási rendszerek kortól és helytől függetlenül mindig erőteljesen kapcsolódnak a területiséghez. Bár a könyv elsődlegesen az egyetemi oktatásra szánt segédanyag, mindenkinek ajánlott, aki érdeklődik a közigazgatás, valamint a választási rendszerek kérdései iránt. (B. A.)

■ *Az építési beruházás folyamata – Építési közbeszerzés*

BODNÁR Zsolt–VÁRHOMOKI-MOLNÁR MÁRTA

CompLex, Budapest, 2011

(Sorozat: Építésügyi Kiskönyvtár, ISSN 2061-8549 8)

Kézikönyv. Terjedelem: 299. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 127 0

- A szerzők gyakorló közigazgatási szakemberek, építésügyi és közbeszerzési tapasztalataikat osztják meg a munkában. A könyv átfogó módon közelíti meg és mutatja be az építési beruházás teljes folyamatát. Nem csupán azoknak ajánlott olvasmány, akik ajánlatkérőként készülnek egy építési beruházás megvalósítására, de az ajánlattevőknek, valamint alvállalkozóknak is praktikus információkkal szolgál. (B. A.)

■ *Közérthető közigazgatási hatósági eljárás. A Ket. szabályai egyszerűen – jogesetek, példák, ellenőrző kérdések, feladatok*

BOROS Anita

2. kiadás, CompLex Kiadó, Budapest, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 279. Bibliográfia: 267–268. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 295 133 1

- A szerző egyetemi oktató. A kiadvány a Ket. szabályainak könnyen megérthető és elsajátítható feldolgozását tűzte ki célul. A mű 2010-ben jelent meg először, a jelen kiadás átdolgozott formában, de az elsővel megegyező fejezetcímekkel, szerkezettel kerül az olvasó kezébe. A Ket. egyes fejezeteit tematikusan és magyarázva veszi nagyító alá, megemlítve a legfontosabb kapcsolódó alkotmánybíróági és bírósági döntéseket is. A fejezetek végén jogesetek megoldásán, illetve ellenőrző kérdések megválaszolásán keresztül mérhetjük le megszerzett tételes jogi ismereteinket. A kötet használatát kiemelések, továbbá fogalomtár, illetve a jogszabályok és kapcsolódó joganyagok jegyzéke segítik. (P. O.)

■ *Közigazgatási jog. Különös rész*

Fábián Adrián–Rózsás Eszter (szerk.)

3. kiadás, PTE ÁJK, Pécs, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 294. Bibliográfia: a fejezetek végén és a jegyzetekben. ISBN nincs.

- A szerzők egyetemi oktatók. Jegyzetük harmadik, javított és bővített kiadásában a rövid elméleti megalapozást követően a közigazgatási jog különös részének bizonyos témaköreit mutatják be a hatályos jogszabályok alapján, figyelembe véve a 2010 óta bekövetkezett változásokat, illetve a korábbi kiadások tartalmán túl érintve a gazdaságigazgatás, a gazdasági versenyjog területét is. A vizsgára való felkészülést szolgálja a fegyelmezett tagolás, a kulcsszavak kiemelése, továbbá a fejezetek végén található önellenőrző kérdéssor és a vonatkozó jogszabályok jegyzéke. (P. O.)

■ *Közigazgatási jog. Különös rész*

Fazekas Marianna (szerk.)

Osiris Kiadó, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 382. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 276 200 5

- A szerzők egyetemi oktatók, illetve gyakorlati szakemberek. A vonatkozó joganyag gyors változását figyelembe véve az egyetemi hallgatók számára segítséget jelent a tananyag könnyebb elsajátításában, több hazai jogi karon kötelező tananyagként. A jegyzet a 2011. február 28-án hatályos magyar jogszabályokat dolgozza fel, hangsúlyt fektetve a fogalmi, elméleti keretekre is. Fontos jellemzője, hogy részletesen számba veszi az adott szektor európai uniós vonatkozásait, komplex áttekintésre törekedve. Külön részben foglalkozik az európai közigazgatással, az EU és a tagállami közigazgatás összefüggéseivel. (P. O.)

■ *Települési önkormányzatok lehetőségei a zaj elleni küzdelemben: a helyi rendeletalkotás keretei*

GAJDICS Ágnes Gabriella–KISS Csaba–SZILÁGYI Szilvia

EMLA Egyesület, Budapest, 2011

Tanulmány. Terjedelem: 60. ISBN 978 963 876 239 9

- A szerzők ügyvédek, az EMLA Egyesület munkatársai. Jelen kiadványuk a zajjal mint kiemelkedő környezeti problémával és annak lehetséges kezelésével foglalkozik. Az EMLA Egyesület tapasztalatai szerint a települési önkormányzatok ritkán élnek a zajjal kapcsolatos problémák helyi szintű rendezésének lehetőségével. Az interneten is elérhető kiadvány emiatt a gyakorlati jogalkalmazás céljára, elsősorban a települési önkormányzatok döntéshozói számára készült. Részletesen mutatja be a zaj elleni védekezés jogszabályi kereteit, az Alkotmánybíróság és az OBH önkormányzati zajsabályozással kapcsolatos jogértelmezési gyakorlatát, valamint értékeli a zajjal kapcsolatos önkormányzatirendelet-alkotást. (B. A.)
- *Ratio Legis – Ratio Iuris: ünnepi tanulmányok Tamás András tiszteletére 70. születésnapja alkalmából = Liber amocorum Studia A. Tamás septuagenario dedicata*
GERENCSÉR Balázs–TAKÁCS Péter (szerk.)
Szent István Társulat, Budapest, 2011
(Sorozat: Bibliotheca Iuridica, ISSN 1587-1509, Xenia, ISSN 2061-9227)
Tanulmánykötet. Terjedelem: 600. Bibliográfia fejezetenként és a lábjegyzetekben. Tamás András tudományos munkáinak jegyzéke: 585–595. ISBN 978 963 277 257 8
- A mintegy félszáz szerző többsége egyetemi oktató, köztük közjogászok, illetve a jogelmélet, a jogtörténet és pl. a közgazdaságtan művelői. Ennek megfelelően a tanulmánykötetben közzétett írások is rendkívül szerteágazóak. A feldolgozott témák közül egyaránt megemlíthető a sztoikus természetjogi hagyomány, az iszlám jog, a közigazgatási bíráskodás, a kormány szervezetátalakítási jogköre, a jogászképzés, az állami tulajdon hatékonysága vagy egyes országok közigazgatási rendszerének az összehasonlítása. Az ünnepelt kiemelkedő szakmai tevékenysége mellett a kötet megjelentetésére az is inspirálónak hatott, hogy egyes szerzőknek tanára volt, más közreműködőknek pedig jelenleg is kollégája, barátja. (B. A.)
- *Magyar közigazgatási anyagi jog: kari jegyzet*
GERENCSÉR Balázs–TAMÁS András (szerk.)
4., átdolgozott kiadás változatlan utánnomása, Szent István Társulat, Budapest, 2011
(Sorozat: Bibliotheca Cathedrae Historiae Juris Universitatis Catholicae de Petro Pázmány Nominatae / Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, Jog- és Államtudományi Kar, ISSN 1418-6489)
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 265. Bibliográfia fejezetenként, ISBN 978 963 277 020 8 (B. A.)
- *A közigazgatási jog alapfogalmai*
KASZA Péter Ferenc
Universitas Szeged Kiadó, Szeged, 2011
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 179. Bibliográfia: 176–177. ISBN: 978 615 5106 00 2.

- A szerző egyetemi oktató; jegyzetét elsősorban a jogi asszisztens képzésben részt vevők és a közgazdász hallgatók számára készítette. Célja az, hogy a jogszabályok értelmezését lehetővé tevő alapfogalmakat világítsa meg, röviden bemutatva gyökereiket, továbbá különböző modelljeiket is. Foglalkozik a közigazgatási jog, a közigazgatás mint szervezet, a kormányzás és a központi közigazgatás, a területi-helyi közigazgatás, a közigazgatás személyzete, illetve a hatósági jogalkalmazás körében felmerülő alapfogalmakkal. Egyes részek kitekintést is tartalmaznak más jogágakra, a közigazgatással foglalkozó más tudományágakra. Az elsajátítást a részletes tartalomjegyzék, átlátható szerkesztés, kiemelések, valamint számos ábra, grafikon és táblázat teszi könnyebbé. (P. O.)
- *A médiaszabályozás kommentárja*
KOLTAY ANDRÁS–LAPSÁNSZKY András (szerk.)
CompLex, Budapest, 2011
(Sorozat: Kommentár, ISSN 1589-0058)
Kommentár. Terjedelem: 418. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 295 211 6
- A szerzők vezető közigazgatási szakemberek, médiakutatók, illetve egyetemi oktatók. A kommentárirás, mint műfaj értéksemleges, leíró-értelmező jellegű tevékenység. Az új médiaszabályozás körül történt események miatt különösen nagy teher hárult a szerzőkre/szerkesztőkre, hogy ennek az elvárásnak maradéktalanul eleget tudjanak tenni. Munkájuk szakmaiságához, hitelességéhez hozzájárul, hogy többen maguk is részt vettek a vonatkozó szabályanyag megalkotásában. (B. A.)
- *Bevezetés az anyakönyvi igazgatásba: segédlet az anyakönyvi szakvizsgára felkészítő tanfolyam résztvevőinek*
LAMPÉRT Bernadett
SL Bt., Telki, 2011.
Szakvizsgasegédlet. Terjedelem: 237. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 892 081 2
- A szerző kormánytisztviselő. Munkája hiánypótló szereppel bír, mivel az anyakönyvi igazgatási képzési területen egységesen kidolgozott, hivatalos tananyag jelen munkát megelőzően nem állt rendelkezésre. A segédlet tartalmazza mindazokat az ismereteket, amelyeket a leendő anyakönyvvezetőknek el kell sajátítaniuk ahhoz, hogy sikerrel tegyék le a vizsgát és szerezzenek képesítést az anyakönyvvezetői munkakör betöltéséhez. A kiadvány azonban nem csupán a vizsgára készülés során forgatható haszonnal, hanem a hétköznapi jogalkalmazásban (pl.: a gyámügyi igazgatásban vagy állampolgársági ügyintézés során) is. (B. A.)
- *Hány éves korig tartson a tankötelezettség? Válaszkísérlet egy rossz kérdésre. Szakpolitikai javaslat. A 18 éves korra emelt tankötelezettség teljesülése és (melék)hatásai*
Mártonfi György (szerk.)
Oktatókutató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2011
Tanulmány. Terjedelem: 12, valamint 47. Bibliográfia nincs. Megjegyzések: A két mű hátlapjával egybekötve. ISBN 978 963 682 678 9

- A szerző-szerkesztő az Oktatókutató és Fejlesztő Intézet kutatója. A közoktatás (köznevelés) témakörében megjelenő munkák jelentős része csupán utal a tankötelezettség alsó és felső korhatárára, de részletesen nem foglalkozik a kérdéssel. 1998-tól felmenő rendszerben lett bevezetve a 18. életévig tartó tankötelezettség. Ez a 2010–2011. tanévben vált teljes körűvé. Jelen munka a tankötelezettség 18. életévre történt megemelésének első tapasztalataival foglalkozik. Az első tanulmány az ezzel összefüggő kutatás eredményeit, téziseit foglalja össze, s ezek alapján javaslatokat tartalmaz. Ez magyarázza azt, hogy a munka ezen része igen tömör. Részletesebb kifejtés, alaposabb érvelés a kötet második, a (mellék)hatásokkal foglalkozó részében található (nemzetközi kitekintéssel, a fenntartók, pedagógusok és hallgatók véleményének és tapasztalatainak ismertetésével, valamint felzárkóztatóprogramok bemutatásával). (B. A.)
- *A növekvő állam árnyékában: oktatás, politika, 1867–1945*
NAGY Péter Tibor
Gondolat, Budapest, 2011
(Sorozat: Neveléstudomány-történeti tanulmányok, ISSN 1588-905X)
Szakkönyv. Terjedelem: 494. Bibliográfia: 465–494. ISBN 978 963 693 326 5.
- A szerző oktatás- és ifjúságkutató, egyetemi oktató. Az általa írt kötet az állami befolyás expanzióját, növekedését vizsgálja az oktatás területén a kiegyezéstől a második világháború befejezéséig. A könyvben részletes leírást találunk az oktatásra irányuló társadalmi kereslet szabályozásának változásáról, az egyházak mint iskolaüggyel tradicionális kapcsolatot ápoló szervezetek helyzetéről, valamint az oktatási rendszer többi szereplőjének helyzetéről is. A szerző munkáján keresztül két alapvető tételt kíván bizonyítani. Egyfelől azt, hogy az oktatás tömegesedése, az oktatáspolitikai által determinált kérdés. Másrészt pedig azt, hogy a klasszikus oktatáspolitikai problémák lényegében társadalmilag determinált kérdések. (B. A.)
- *Jogi és sportjogi ismeretek: a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar (TF) egyetemi tankönyve*
NEMES András
HVG-ORAC, Budapest, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 401. Bibliográfia: 333–337. ISBN 978 963 258 127 9
- A szerző a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar oktatója. Munkája hiánypótlónak számít a sporttal összefüggő jogi ismeretek oktatásában. A kötet komplex megközelítéssel bír, a sport közjogi (közigazgatási jogi, társadalombiztosítási, büntetőjogi), magánjogi (pl.: polgári jogi és munkajogi), valamint nemzetközi jogi vonatkozásait egyaránt tárgyalja. Részletesen elemzi a sport öngazdálkodásának szervezeteit és rendszerét. Az általános jogi tudnivalók mellett számos gyakorlati példán keresztül összegzi a legfrissebb jogi és sportjogi ismereteket. A könyvet a testnevelő-edző, sportszervező és sportmenedzser szakos hallgatók mellett a jogi szakokleveles továbbképzésben résztvevők is haszonnal forgathatják. A tankönyv függelékként szerződés- és iratmintákat tartalmaz. (B. A.)

■ *Közigazgatás – alkotmány – bírászkodás*

PATYI András

Universitas-Győr, Győr, 2011

Monográfia. Terjedelem: 271. Bibliográfia: 268–217. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 981 960 3

- A szerző egyetemi tanár, bíró. A kötet a szerző habilitációs eljárásra benyújtott disszertációjának átdolgozott változata, amely a közigazgatás feladatait és annak megvalósulását, továbbá a közigazgatás bírósági ellenőrzését vizsgálja alkotmányjogi kontextusban. Foglalkozik közigazgatási feladatok alkotmányi beágyazottságával, amelyet a rendőrség és a honvédség tevékenységén keresztül konkrét példával is bemutat. Osztályozza a közigazgatás funkcióit és tevékenységeit, és elhelyezi ezen belül az irányítást mint szervezetrendszeri tevékenységet. Külön is elemzi a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatának alkotmányos hátterét, valamint ezzel összefüggésben a közigazgatási aktust és annak egy speciális változatát, a hatósági jogalkalmazói aktust, amely már a közigazgatási eljárás témaköréhez is átv vezet. A kötet zárófejezete a közigazgatási szervek jogalanyiságával foglalkozik a szervezetrendszer, valamint a jogi személyiség témakörén keresztül. (Á. Zs.)

■ *Sportjog I–II.*

PRINCZINGER Péter

ELTE Kiadó, Budapest, 2010–2011

(Sorozat: ELTE Jogi Kari Jegyzetek, ISSN 2060-5986 3)

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: I. 264., II. 405. Bibliográfia: I. 261–264. és II. 399–402. ISBN 978 963 312 009 5 és 978 963 312 033 0

- A szerző ügyvéd, megbízott egyetemi előadó. Jelen munkájában az első kötet (Sportjog I.) elsődlegesen a közjogi alapokat, így az alkotmányos összefüggéseket, a vonatkozó közigazgatási jogi szabályozást és a pénzügyi jogi kapcsolatokat dolgozza fel; míg a második kötet (Sportjog II.) a sport civil jogát. Ebben a körben kitér többek között a sportolók magánjogi helyzetére, a sport munkajogára, a sport-szervezetek státusára, és elméleti fejtegetéseket és álláspontokat is tartalmaz, támaszkodva a sportjogi tudományos kutatások eddigi eredményeire. A könyv elsősorban a jogászképzésben résztvevők számára készült, de valamennyi sportjogi kurzushoz hasznos tananyagként szolgálhat. (B. A.)

■ *Borjogi alapismeretek*

PRÓNAY Bence

Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986, Institutiones juris, ISSN 1218-9375)

Szakkönyv. Terjedelem: 158. Bibliográfia: 107–109. ISBN 978 963 9950 45 0

- A szerző ügyvéd, egyetemi oktató. Könyve a borjog alapvető közösségi és hazai szabályait dolgozza fel kézikönyvszerűen. A munka (fogyasztóvédelmi alapokra építve) folyamatában ragadja meg és mutatja be a terület legfontosabb intézményeit a szőlőültetvény telepítésétől a bor forgalomba hozataláig. Ennek keretében

részletesen taglalja többek között az egyes szereplőkre vonatkozó felelősségi szabályokat, kitér a fogyasztói jogok érvényesítésének szabályaira, a borjog speciális piacsabályai között ismerteti a szőlőtelepítésre vonatkozó rendelkezéseket, továbbá az ültetvények ellenőrzésére, a jelölésekre, támogatásokra stb. vonatkozó előírásokat. A könyv egyfélél rendszerezett formában kívánja az olvasók elé tárni az alkalmazandó borjogi szabályokat, másfelől a borászok számára kíván kézikönyvként szolgálni. (B. A.)

■ *Alkotmányjog és közigazgatási jog II. Államszervezet, helyi önkormányzatok, közigazgatási hatósági eljárás*

RÓZSÁS Eszter

Dialóg Campus Kiadó, Budapest–Pécs, 2011

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek. Jogi Szakvizsga Segédkönyvek. ISSN 1587 6659)

Tankönyv. Terjedelem: 239. Bibliográfia: 9. ISBN: 978 963 9950 43 6

- A szerző egyetemi oktató, tankönyve a jogi szakvizsgára készülők számára jelent hasznos segítséget a felkészülésben. A tételes jog elemzéséhez elengedhetetlen elméleti ismeretek mellett elsősorban a 2011. március 1-jén hatályos jogszabályokat dolgozza fel a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium által 2010 decemberében kiadott jogi szakvizsga-követelményekhez igazodva. Tartalmazza az ebben megjelölt közigazgatási jogegységi határozatokat, közigazgatási kollégiumi állásfoglalásokat, továbbá számos bírósági határozatot (BH-t) és alkotmánybírósági határozatot, melyek a gyakorlati alkalmazásra és az alkotmányos értelmezésre világítanak rá. A tanulást a szövegbeli kiemelések, az alpontokba szedett, átlátható tagolás, illetve a mű végén található iratmintatár, valamint a szakvizsga-követelmények leírása könnyíti meg. (P. O.)

■ *Az Európai Unió tagállamainak közigazgatása*

SZAMEL Katalin–BALÁZS István–GAJDUSCHEK György–KÖI Gyula (szerk.)

CompLex Kiadó, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 970. Bibliográfia: 939–970. és a fejezetek végén. ISBN 978 963 295 216 1

- A szerzők egyetemi oktatók, elméleti szakemberek. Kötetükben a 27 EU-tagállam közigazgatási rendszerét mutatják be teljes körűen, komparatív módon. Ezt nagymértékben segíti az, hogy az egyes tagállamok közigazgatását egységes szempontrendszer (általános jellemzés, a közigazgatás jelenlegi felépítése, a közigazgatás működése, a személyzet) alapján dolgozzák fel, szövegbeli kiemelésekkel, számos magyar és idegen nyelvű felhasznált irodalomra, illetve néhány ábrára, táblázatra támaszkodva. A kötet elején egy, a közigazgatási modellekkel, rendszerekkel foglalkozó bevezető, illetve három tanulmány adja az elméleti, értelmezési kereteket, az összehasonlítás kiindulópontjait az olvasó számára. A közigazgatási rendszerek elemzése során a szerzők figyelemmel voltak a történelmi és politikai kontextusra, a fejlődési tendenciákra, beleértve a közigazgatás legújabb kihívásait is. A kézikönyvet tudományos kutatás során forgathatjuk elsősorban. (P. O.)

- *Közigazgatási eljárás: 2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól: 2011. augusztus 3.*
Szilner György (szerk.)
Novissima, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 78. Bibliográfia nincs. ISBN 978 615 517 505 3
- A szerző ügyvédjelölt. Magyarországon a közigazgatási jog eljárási kódexe jelenleg a 2004. évi CXL. törvény, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályait rendező Ket., amelynek a kibocsátása óta lassan már egy évtized telt el. Ez idő alatt a jogszabály több novelláris megújításon is átesett. A szerző a törvény logikája mentén vezeti végig az eljárási jogintézményeket, külön utalva a fontosabb jogszabályi kapcsolatokra (esetleges változásokra is), valamint a vonatkozó jogalkalmazói gyakorlatra, főbb bírósági döntésekre. (B. A.)

PÉNZÜGYI JOG

- *Kisvállalati adómegettakarítás abc-je, 2011*
BÖRÖCZKYNÉ VEREBÉLYI Zsuzsanna
Adónavigátor Tanácsadó Kft., Kecskemét, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 207. Bibliográfia: 203–204. ISBN 978 963 08 0938 2
- A szerző adószakértő, könyvvizsgáló. A kiadvány a kisvállalkozások számára, közérthető fogalmazással kíván segítséget nyújtani a kötelező jogi előírások tengerében való eligazodásban. Az egyes fejezetek kitérnek a különböző jogviszonyok alapján keletkezett jövedelmek adózására, az ingatlan-bérbeadásra, a külön adózó jövedelmekre, az egyszerűsített vállalkozói adóra, a személygépkocsi elszámolására, valamint a nem pénzbeli juttatásokra. Hasznos tanácsokat ad az önelenőrzésben rejlő lehetőségekről, az adóhatósági ellenőrzés során fennálló jogokról és kötelezettségekről is. Praktikus, összefoglaló munkáról van szó, amely azonban tételes adójogot tárgyaló kiadvány révén csupán korlátozott ideig képes eligazítással szolgálni. (V. J.)
- *Pénzügyi jogi projekt*
HAJAS Barnabás (szerk.)
Országgyűlési Biztos Hivatala, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 157. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 89170 1 0
- A kötet szerzői között található egykori alkotmánybíró, az Országgyűlési Biztos Hivatalának jogi referenseit és NAV-elnökhelyettesét. A munka apropóját a 2010-es pénzügyi válság, illetve az a felismerés adta, hogy egy-egy válságnak nem „csupán” pénzügyi, gazdasági okai vannak. A pénzügyi stabilitáshoz a pénzügyi rendszer működéséhez szükséges bizalom helyreállítása kulcsfontosságú, amelyben az állam közreműködése elengedhetetlen. Az állami intézmények közül különös felelősség hárul az ombudsmanra. A kötetben szereplő tanulmányok az ombudsmani munka vizsgálatát két téma köré építik fel. Az egyik témakört a pénzügyi szol-

gáltatások alapjogi vonatkozásai, a másikat a pénzügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos adóhatósági eljárások képezik. (V. J.)

■ *Nyereményjátékok minősítéséről és adózásáról*

MOLNÁR Krisztián–HORNYEK Péter

Saldo Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Zrt., Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 87. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 638 401 2

- A szerzők a Nemzeti Adó- és Vámhivatal munkatársai. A kötet két nagyobb egységből áll. Az első fejezetben, a nyereményjáték fogalmának definiálását követően, a nyereményjátékok egyes típusainak és a rendezésükkel kapcsolatos előírásoknak a bemutatása történik. A második fejezet a nyereményjátékok adózásának szabályait vázolja fel, különös figyelmet fordítva a személyi jövedelem-, társasági és általános forgalmi adózási vonatkozásokra. A munka gyakorlatorientált szemléletű, a vázolt problémák megértését számos példával könnyíti meg. (V. J.)

■ *Egészség- és nyugdíjbiztosítás, tb-járulékok 2011*

MOLNÁRNÉ DR. BALOGH Márta–MOLNÁR-HIDASSY Dóra–TÓTH LIBORIUSZNÉ–LÓRÁNT Szabolcs

Ecovit Kiadó Kft., Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 208. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 88743 3 7

- A mű szerzői egyetemi oktatók és gyakorló közigazgatási szakemberek. A munka három nagyobb szerkezeti egységre bontható; az egyik a nyugdíjellátás, a másik az egészségbiztosítás, míg a harmadik a kapcsolódó járulék- és hozzájárulás-fizetési szabályok rendszerbe foglalását tűzi ki célul. A 2011-ben hatályos állapot ismertetésén túl a szerzők nagy hangsúlyt fordítottak a változások kiemelésére és a szabályok megértését segítő táblázatos összefoglalások, gyakorlati példák és megoldásaik beépítésére. A könyv a társadalombiztosítással foglalkozó szakemberek mellett a laikusok számára is hasznos lehet közérthető nyelvezete, rendszerezettsége okán. (V. J.)

■ *Az adózás nagy kézikönyve*

SZAKÁCS Imre

CompLex Kiadó Jogi és Üzleti Tartalomszolgáltató Kft., Budapest, 2012

Kézikönyv. Terjedelem: 1880. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 224 999 5

- A könyv a magyar adójogot részletesen bemutató összeállítás, öt nagyobb egységre tagolódik. A szerkezeti felépítés során rendező elvként a fizetési kötelezettségek jellege szolgált. A szerző külön részben tárgyalja a fogyasztáshoz, forgalomhoz kapcsolódó központi adókat, járulékokat, hozzájárulásokat és egyéb elvonásokat. Ezt követően a vállalkozásokból származó nyereséget és személyi jövedelmeket terhelő központi fizetési kötelezettségeket veszi számba, majd az önkormányzatokat megillető adók kerülnek sorra. Külön részt kaptak az egyéb, fenti kategóriákba nem sorolható fizetési kötelezettségek, mint a bányajáradék, az innovációs járulék, az ágazati különadó vagy a baleseti adó. A fizetési kötelezett-

ségek szabályanyagának részletes bemutatását az adózás rendjére vonatkozó előírások zárják. A szerző mindig az épp hatályos anyagot tárja az olvasó elé, ezért az év közben változó rendelkezéseket is jelöli. (V. J.)

- *Lehetetlen küldetés. A kintlévőségkezelés alapvető kézikönyve*
VÖRÖS Szilvia
Best Capital Kft., Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 118. Bibliográfiát nem tartalmaz. ISBN 978 963 08 1033 3
- A szerző szervezetfejlesztő, informatikus. A munka kilenc fejezetre tagolódik, melyekben a pénzbehajtás körül kialakult tévhiteket, a pénzbehajtás nehézségeit, lényegét, szakaszait, tipikus hibáit tárja fel, miközben hasznos tanácsokat ad a cégeknek kintlévőségek behajtására vonatkozóan. Problémaorientált, praktikus szemléletű írás, a kintlévőségek behajtásával küzdő cégek „önsegítő kézikönyvének” tekinthető. (V. J.)

JOGBÖLCSELET

- *A bírói függetlenség, a tisztességes eljárás és a politika: összehasonlító jogi tanulmányok*
BADÓ Attila (szerk.)
Gondolat, Budapest, 2011
Monográfia. Terjedelem: 235. Bibliográfiát nem tartalmaz. ISBN 978 963 693 290 9
- A szerzők egyetemi oktatók, kutatók. A kötet kilenc tanulmányt tartalmaz a bírói függetlenség, a tisztességes eljárás és a politika közti viszonyrendszer témaköréből. Az alapjogok és a bírósági szervezetek kapcsolatán kívül mély betekintést nyújt a bírósági eljárás magyar és külföldi (angol, amerikai, francia, orosz, kínai, afrikai és az Európai Unióban érvényesülő) gyakorlatába és modelljeibe egyaránt. A védelemhez való jog, a nyilvánosság, a tisztességes eljáráshoz való jog, az ésszerű időtartam követelménye, valamint a bizonyítékok értékelésének módszertana olyan kérdéskörök, melyek elengedhetetlenek a tisztességes eljáráshoz és a független bírósági rendszer kialakulásához. A szerzők további vitákat generáló könyvükkel nemcsak a megismerés-önmegismerés és önreflexió hármasságának eleget téve indítják újabb gondolatokra a gyakorló jogászokat, hanem a témával ismerkedő olvasók számára is hasznos információkat nyújtanak. (L. N.)
- *Értékrend és pluralizmus*
EL BEHEIRI, Nadja
A 2010-ben megjelent (előző gyűjtésünkéből kimaradt) 2., átdolgozott kiadás változatlan utánnyomása, PPKE JÁK, Budapest, 2011
Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 54. Bibliográfia: 54. ISBN 978 963 3008 000 9
- A szerző egyetemi oktató, jegyzete hiánypótló. Az ókori római jogi tapasztalatok nyomdokain haladva tárgyalja a nemcsak filozófiai, etikai, hitéleti, hanem mindennapi életünket is meghatározó fogalmakat: az emberi élet és méltóság, a halálbüntetés, az eutanázia, a méhmagzat jogai, a házasság fogalma, a tulajdon szerepe

vagy a boldog élet mibenléte minden ember számára létfontosságú kérdések. (L. N.)

■ *Jogi terminológia és jogi alapfogalmak*

ERDŐDY János

A 2010-ben megjelent, (előző gyűjtésünkéből kimaradt) 3., átdolgozott kiadás változatlan utánnyomása, PPKE JÁK, Budapest, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 87. Bibliográfia: 8–9. ISBN 978 963 308 015 3

- A szerző egyetemi oktató, jegyzete igazgatásszervező alapszakos hallgatóknak készült. Szerkezete és stílusa ennek értelmében érthető, egyszerű és lényegre törő. Az előszót és a bevezetést követően a római jog forrásainak meghatározása után a római személyi, családi, dologi, öröklési s végül a kötelmi jog rendszerének és legfőbb fogalmainak bemutatása következik. A könnyebb megértést idézetek, kiemelések, táblázatok és számos lábjegyzet segíti. (L. N.)

■ *A modern jogösszehasonlítás paradigmái. Kísérlet a jogösszehasonlítás történetének új értelmezésére*

FEKETE Balázs

Gondolat Kiadó, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 246. Bibliográfia: 217–227. ISBN 978 963 693 356 2

- A szerző egyetemi oktató, kutató; azonos című doktori értekezésén alapuló könyvében a jogösszehasonlítás elméletétörténetét nem csupán önmagában, hanem a Thomas Kuhn által kidolgozott tudományos paradigmaelmélet felhasználásával mutatja be és elemzi. Munkája hézagpótló jellegűnek tekinthető, hiszen az összehasonlító jogtudomány egyik legkevésbé kutatott területéről ír. A könyv összesen hat fejezetből áll. Az első fejezete a kuhni paradigmaelméletet vázolja fel. A következő három fejezet az összehasonlító jogtudomány elméletétörténetének három nagy paradigmáját mutatja be: a történeti-evolucionalista paradigmát, a 'droit comparé' és a modern jogösszehasonlítás paradigmáját. Az utolsó előtti, ötödik fejezet a magyar összehasonlító jogi gondolkodás történetét részletezi, míg a művet lezáró hatodik fejezetében a jogösszehasonlítással kapcsolatos következtetéseinek, a kutatási eredményeinek összefoglalását olvashatjuk. A kötet idegen nyelvű összefoglalókat is tartalmaz a legvégén angol, francia és német nyelven. (Zs. Zs.)

■ *Rudolf von Jhering és jogelméletének hatása*

FRIVALDSZKY János–POKOL Béla (szerk.)

PPKE JÁK, Budapest, 2011.

Tanulmánykötet. Terjedelem: 263. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 9206 93 9

- A nagy német jogtudós emléke és munkássága előtt tisztelgő szerzők egyetemi oktatók, kutatók, többnyire a jogtörténet, jogelmélet, illetve a civil- és büntetőjog művelői. Tanulmányaik nemcsak Jhering munkásságának az időszerűségére és útmutató voltára világítanak rá, hanem hatását, követőit (mint Szászy-Schwartz Gusztáv, „a magyar Jhering”, vagy Franz von Liszt) és a különböző jogtudományi

területekre (államelmélet, magánjog, büntetőjog, jogfilozófia, jogszociológia, államelmélet) kifejtett elvitathatatlan befolyását is vizsgálják. A munka további érdeme, hogy érzékelteti Jheringnek a nemcsak hazájában és Magyarországon, hanem más országokban, például az USA-ban is megfigyelhető impresszióját. A kötet érdekes és tanulságos olvasmány nemcsak jogászok, hanem a kiemelkedő életpálya iránt érdeklődő olvasók számára is. (L. N.)

■ *Út és tudomány: elemzés a 20–21. század politikai és jogfejlődéséről a világ három nagy régiójában*

KULCSÁR Kálmán

MTA Politikatudományi Intézet, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 387. Bibliográfia: 375–387. ISBN 978 963 7372 36 0

- A 2010-ben elhunyt neves tudós és politikus posztumusz kötete négy részből tevődik össze. Első része, mely az „Útkeresés” címet viseli, egy sokoldalú életpálya bemutatása. A szerző nemcsak a Legfelsőbb Bíróság bírója volt, hanem kutató is, aki a Magyar Tudományos Akadémia Jogtudományi Intézetében is dolgozott, élete során több mint 300 publikációt és 25 könyvet írt. A kötet második része a távoli nyugat országaival, az USA-val és Latin-Amerikával, harmadik és negyedik része pedig Indiával, valamint Kínával foglalkozik. A könyv ezáltal nemcsak hazánk politikai életét tekinti át az ötvenes évektől kezdve, különös figyelmet fordítva a rendszerváltás éveire, hanem néhány, a szerző számára személyes tapasztalatai okán is fontos ország gazdasági és politikai helyzetével is megismerteti az olvasót. (L. N.)

■ *A szabadság felelőssége: írások a 65 éves Dénes Iván Zoltán tiszteletére*

PÉNZES Ferenc–RÁCZ Sándor–TÓTH-MATOLCSI László (szerk.)

Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2011

Tanulmánykötet, Terjedelem: 358. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 318 168 3

- A tanulmánykötet a Debreceni Egyetem egykori oktatójának páratlan szakirodalmi munkássága előtti tiszteletadás. Számos tudományterület művelői írták: eszmétörténészek, történészek, filozófusok, politológusok, jogbölcseészek és jogtörténészek egyaránt vannak köztük. Ahogy a szerzők is megfogalmazták előszavukban, öt nagy témakörbe rendezték a tanulmányokat. Az első fejezet a politikai filozófia kérdéseivel foglalkozik, majd a magyar politikaelmélet és filozófia egyik legnagyobb alakja, Bibó István életművének néhány darabjával, ezt követően pedig a tizenkilencedik század magyar történelmének néhány jelentős momentumával foglalkozik a kötet. Az utolsó két fejezet eszme- és politikátörténeti, végül jogelméleti témaköröket tárgyal. (L. N.)

■ *A katedrán innen és túl: tanulmányok a jogi felsőoktatás múltjából*

SCHWEITZER Gábor

Publikon, Pécs, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 212. Bibliográfia 208–210. ISBN 978 615 5001 49 9

- A szerző egyetemi oktató, kötete a polgári kori és 20. századi Magyarország jogászképzésébe enged bepillantást. A kötet elején kap helyet a korabeli jogász léte és hivatás felelevenítéséhez a magyar irodalmi nótárius, bíró és prókátorábrázolás bemutatása. A könyv fókuszja ezáltal nemcsak a pécsi, egri és budapesti jogi fakultások története, hanem hazánk jogászképzésének múltidézése is. A kötet végén hazánk öt jelentős jogászának, Eckhardt Ferencnek, Molnár Kálmánnak, Somló Bódognak, Tuka Bélának és Vasváry Ferencnek a rövid életrajza található. Érdekes, olvasmányos stílusa miatt nemcsak a jogtörténet és az alma materük történelme iránt érdeklődő, hanem minden, a történelmet kedvelő olvasónak ajánlható. (L. N.)
- *A magyar jogbölcseleti gondolkodás kezdetei: Werbőczy Istvántól Somló Bódogig*
SZABADFALVI József
Gondolat, Budapest, 2011
Tankönyv/Monográfia. Terjedelem: 195. Bibliográfia: 175–188. ISBN 978 963 693 259 6
- A szerző egyetemi tanár; kötete a magyar jogbölcseleti gondolkodás történetét mutatja be Werbőczy Istvántól Somló Bódogig, azaz a 16–17. századi előzményektől a 20. század elejéig, a neokantiánus jogfilozófia elterjedéséig. A szerző nemcsak a jelentős (észjogi, jogpozitivistá, szociológiai, neokantiánus) iskolákat veszi sorra, hanem nagy figyelmet fordít jogfilozófusaink (Pauler Tivadar, Pulszky Ágost, Szászy-Schwartz Gusztáv, Frank Ignác, Plopu György, Werner Rudolf, Somló Bódog, Finkey Ferenc, Horváth Barna, Moór Gyula, Kiss Géza) munkásságára is. A külföldi jogfilozófiai irányzatok és képviselőik bemutatását összekapcsolja hazai jogéletünkkel és jogtudásainkkal. (L. N.)
- *Jogtani és államtani alapvonalak*
SZIGETI Péter
3., bővített kiadás, Rejtjel, Budapest, 2011
Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 208. Bibliográfia: 207–208. ISBN 978 963 7255 80 9
- A szerző egyetemi oktató, jogász-politológus. „Jegyzetének” célja egy közérthető és egyszerű, érdeklődést keltő és a tanulást megkönnyítő munka készítése volt. Kilenc részében a jog mibenlétét, a hétköznapi élethez történő kapcsolódását, tudomány-módszertani helyét, a jogi norma, a jogalkotás, jogalkalmazás és jogérvényesülés folyamatát egyaránt ismerteti. A címéből adódóan a jogelmélethez szorosan kapcsolódó államelméletet is részletesen tárgyalja, a korai államkezelési elméletektől kezdve a modern államtípusokon keresztül, egészen a jelenkori államok mozgásformáig és kihívásaiig, mint a globalizáció, a jóléti állam válsága, az európai uniós jogharmonizációs kérdések vagy a fejlesztő állam. A munka végén az egyes jogász hivatások ismertetése hozza közelebb a joghallgatókhoz majdani lehetséges szakmájuk jellemzőit. A tanulást jogesetek, szómagyarázat és epilógus is segíti, melyben Gustav Radbruch „5 perc jogfilozófia” című munkáját olvashatjuk. (L. N.)

■ *Jogi alaptan*

SZILÁGYI Péter

4., átdolgozott kiadás, Osiris, Budapest, 2011

Egyetemi tankönyv. Terjedelem: 387. Bibliográfia fejezetenként. ISBN 978 963 312 072 9

- A szerző egyetemi oktató, tíz részre tagolt munkáját egyetemi hallgatóknak készítette. A könyv a tudományelméleti alapvetésektől (mi a tudomány, mi a tárgy, melyek is a társadalomtudományok, hol helyezkednek el a jog- és államtudományok), illetve az állam és a jog eredetétől kezdve a modern állam és jog szerkezetének vizsgálatán át jut el az állam sajátosságainak (szerkezet, funkciók, szuverenitás fogalma, jogállamiság) bemutatásához. Részletesen tárgyalja továbbá a jogi norma, jogérvényesülés, jogalkalmazás, a jogrendszerek legfontosabb fajtáit, jellemzőit, mibenlétét. Az olvasmányos stílus, a kiemelések és számos lábjegyzet segíti a tananyag elsajátítását. (L. N.)

■ *Válaszúton – húsz év múltán: vitában jogunk alapjairól és céljairól*

VARGA Csaba

Kráter, Pomáz, 2011

Terjedelem: 256. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 298 052 2

- A szerző jogfilozófus, egyetemi tanár. „Szép új világunk?” – teszi fel alapkérdését Aldous Huxley híres regényének címére emlékeztetve, majd nemcsak hazánk, hanem más kisállamok útkereséseibe nyújt bepillantást a nyolcvanas évek végétől. A kommunizmus utáni lét megpróbáltatásai, a nemzetközi szintén történő megfelelés kényszere, valamint a jogállamiság rendezése külső és belső jogviszonyaink nehézségeit idézték elő, melyek megoldásra vártak. Ezeknek az eredményei, lehetőségei, tanulságai és tapasztalatai elevenednek meg a könyv három fejezetében. A függelék lezárásként Szabó József jogbölcész, egyetemi tanár munkásságát, majd visszaemlékezéseit tartalmazza, sajátos nézőpontot kínálva az olvasónak. (L. N.)

■ *Codification as a socio-historical phenomenon*

VARGA Csaba

[ford. ESZENYI Sándor–PETRÁNYI Judit–VARGA Csaba]

2., kiadás, Szent István Társulat, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 431. Bibliográfia fejezetenként. ISBN 978 963 361 911 7

- A szerző jogfilozófus, egyetemi tanár; angol nyelvű kötete a kodifikáció történetét-történelmét mutatja be. A munka első részében a kodifikáció történelmi háttereit tekinti át nyolc fejezetben. Az antikvitás korától a kontinentális (francia, német, osztrák) jogrendszerek vizsgálata, a common law, majd az afrikai, ázsiai rendszerek és a szocialista jog elemzése következik. A második rész már a kodifikáció típusaival foglalkozik. Ennek négy fejezetében a szerző arra keresi a választ, hogy lehetséges-e egyáltalán a kodifikáció általános koncepciójának meghatározása, majd több (történeti, szociológiai, utópista) megközelítést is bemutat a kérdés eldöntésére. (L. N.)

- Theory of the judicial process: the establishment of facts
 VARGA Csaba
 [ford. VARGA Csaba–MÓRA Imre]
 Szent István Társulat, Budapest, 2011
 Monográfia. Terjedelem: 308. Bibliográfia: 215–237. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 277 223 3
- A szerző jogfilozófus, egyetemi tanár; angol nyelvű kötete a minden peres eljárás legfontosabb részét képező bírói ténymegállapítás elméletével foglalkozik. Őt fejezetében a jogelméleti és joggyakorlati előfeltevések felvázolását a tények filozófiai és jogi megközelítésének, a bírói ténymegállapítás „imputatív” karakterének a bemutatása (a problémamegoldás és az ítékezés logikája, a relevancia, a jog és tény egységének kérdései), a ténymegállapítás következményeinek (konstitutív jellegének) elemzése, majd természetének jellemvonásai (a jogértelmezés és jogalkalmazás elmélete, játékelméleti megközelítés, a „ki őrzi az őrzőket” kérdése stb.) követik. Függeléként Hans Kelsen jogalkalmazásra vonatkozó teóriáját, illetve azt a kérdést boncolgatja, hogy lehetséges-e egyáltalán a jog valódi bírói reprodukciója. (L. N.)
- *Jogi doktrína munkafüzet*
 N. N.
 Miskolci Egyetemi Kiadó, Miskolc, 2011
 Egyetemi oktatási segédanyag. Terjedelem: 93. Bibliográfia a jegyzetekben. ISBN nincs.
- A szerzők egyetemi oktatók. A hiánypótló munkafüzet a jog gyakorlati célú befogadását kívánja megkönnyíteni a hallgatók számára a Jogi doktrína című tárgy oktatását felvállaló miskolci jogi karon. Érdekes könyvrészleteket, ábrákat, képeket, jogeseteket, törvényrészleteket, illetve a gyakorlati problémamegoldásra sarkalló bírósági jegyzőkönyveket, szakértői véleményeket és egyéb okiratokat (pl. szabadlábra helyezés iránti kérelem, ügyészi határozat, ítélet) tartalmaz. (L. N.)

KÖRNYEZETJOG, AGRÁRJOG

- *Környezetjog*
 BÁNDI Gyula
 Szent István Társulat, Budapest, 2011
 Tankönyv. Terjedelem: 511. Bibliográfia: 511. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 277 254 7
- A szerző egyetemi oktató, kötete a környezetvédelmi szabályozás rendszerét a teljesség igényével mutatja be. Az elméleti megalapozás után olyan általános témakörökkel foglalkozik, mint a szabályozás módszertana – kiemelt hangsúlyt fektetve az Unióra –, a környezeti intézményrendszer, a környezetvédelem polgári, majd büntetőjogi kapcsolata, végül a nemzetközi környezetjog rendszere. A kötet zárófejezete az egyes szabályozási területeket ismerteti, köztük például a területfejlesztés, területrendezés, a föld-, a természetvédelem, a vízgazdálkodás, a vegyi anyagok szabályozását, valamint a zaj- és rezgésvédelem körét járja körül. A kö-

tetben lényegkiemelés és ajánlott irodalom szolgálja a könnyebb eligazodást, illetve a hatékony tanulást. A szerző korábbi tananyagaiból ismert tárgymutató és a hatályos környezetvédelmi törvényszöveg közlésére nem kerül sor. (Gy. A.)

■ *Magyar szövetkezeti jogtan*

BOBVOS Pál

SZTE ÁJTK, JATEPress, Szeged, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 238. Bibliográfia: 237–238. ISBN 978 963 315 048 1

- A szerző egyetemi oktató, ügyvéd. A jegyzet célja a tananyag egységes rendszerbe foglalása, illetve annak kiegészítése. Ez az elsődlegesen oktatási funkció az egész jegyzet felépítésén tükröződik. A könyv egy elméleti bevezetést követően elsősorban a magyar szövetkezeti törvény rendelkezéseit (alapítás, szervek, megszűnés) elemzi, illetve az egyes szövetkezeti formákra (szövetkezeti formában működő pénzügyi intézmények; biztosítószövetkezetek; szociális szövetkezetek-iskolaszövetkezetek; európai szövetkezet; lakásszövetkezet; termelői csoport, termelői szervezet, termelői szervezetek társulása) vonatkozó speciális rendelkezéseket mutatja be. Gyakorlatias magyarázatai a cégjogi összefüggésekre is kiterjednek. (B. Á.)

■ *Agrárjog*

BOBVOS Pál–HEGYES Péter

3. kiadás, SZTE ÁJK, JATEPress, Szeged, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 222. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 482 980 5

- A kötet az alapozó fejezeteket – mint az agrárjog fogalmai, tárgya, rendszere – követően az agrárjog egyes szabályozási területeit mutatja be; így a termőföldek, a víz-, az erdőgazdálkodás, a vadászat, a halászat, a szőlőtermesztés és borgazdálkodás, valamint az ingatlan-nyilvántartás szabályanyagát ismerhetjük meg, továbbá bepillantást nyerünk az agrárpiaci rendtartás, a Közös Agrárpolitika és az agrár-szakigazgatási intézményrendszer felépítésébe. A jegyzet újabb kiadását az oktatott jogszabályok körének bővülése, valamint a jogszabályváltozások indokolták. Az egyes fejezetek élén a felhasznált jogszabályok megjelölése, az áttekinthető szerkesztés, valamint a témák kompakt feldolgozása mind-mind tanulást segítő megoldás. (Gy. A.)

■ *A környezetjog alapjai*

Miklós László (szerk.)

JATEPress, Szeged, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 208. Bibliográfia: 189–193. ISBN 978 963 315 064 1

- A szerzők egyetemi oktatók. Jegyzetük környezetjogi alapvetéseiben a magyar szabályozás mellett gazdag európai uniós és nemzetközi kitekintés is található. A környezetjogi szabályozás bemutatására az egyetemi képzésben hagyományosnak mondható általános és különös részi felosztásban kerül sor. A különös rész feldolgozására az egyes környezeti elemekre vonatkozó szabályozás és a környezetet veszélyeztető tényezők bemutatásával kerül sor. Végezetül az egyes jog-

ágaknak a környezetvédelemhez kapcsolódó felelősségi szabályainak a bemutatása található. (B. Á.)

- *Zöld könyv: környezetvédelmi tanulmányok, 1998–2011*
SIPOS László
Örökségünk Kiadó, Nyíregyháza, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 167. Bibliográfia: 149–152. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 969 429 3
- A szerző gyakorló jogász, ügyész; kötetének első részében az 1998 és 2011 között publikált tanulmányai, második részében pedig a szerzővel készített interjúk kaptak helyet. Tanulmányaiban foglalkozik az uniós jogharmonizáció kérdésével, az ügyészség és a környezetvédelem kapcsolatával, a környezetvédelmi ügyészi tevékenységgel, a talajvédelmi bírsággal, az állatvédelem témakörével stb. A második részben elhelyezett tizenhat interjút egy bibliográfiai egység követi, az 1998–2011 között, a szerzőnek a környezetvédelem körében megjelent publikációi, valamint a vele készített interjúk adataival. A kötetet angol nyelvű összefoglalás zárja. (Gy. A.)
- *Az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának tevékenysége (2006–2010)*
Szalóki Gyula (szerk.)
Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottsága, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 255. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 9848 49 8
- A kötetet összeállító parlamenti tanácsadó a magyar Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottságának 2006 és 2010 közötti tevékenységét mutatja be. Az első részben a Környezetvédelmi Bizottság szervezete és intézményei (összetétele és tisztségviselők, albizottságok, munkacsoportok, a működés módszerei és feltételei); a bizottság hazai kapcsolatrendszere (az Országgyűlés keretében és azon kívül, a tudományos, szakmai és civilszervezetekkel való együttműködés, a nyilvánosság és a média); munkatevékenysége (törvény-előkészítés, ellenőrző tevékenység, EU-s munkaanyagok véleményezése, kihelyezett ülések, helyszíni szemlék); és végül a nemzetközi kapcsolatok bemutatására kerül sor. A második rész mellékletei az egyes témákhoz kapcsolódó anyagokkal szemléltetik a bizottság munkáját. (B. Á.)
- *Sebezhetőség és adaptáció: a reziliencia esélyei*
Tamás Pál és Bulla Miklós (szerk.)
MTA Szociológiai Kutatóintézet, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 439. Bibliográfia a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 8302 40 3
- A kötet szerzői közt gyakorló jogászok, környezet-gazdaságtannal, klímakutatással foglalkozó szakemberek egyaránt megtalálhatók. Napjaink egyik legérdekesebb témájával foglalkoznak: a sérülékenység és alkalmazkodóképesség lehetőségeit vizsgálják egy-egy érintett terület, így például a társadalom, a város, vagy éppen a klíma vonatkozásában. Energiahatékonysági, energiabiztonsági, és ellátási kérdéseket is megvilágítanak; illetve kitérnek például a vízgazdaságtanra, a klímavál-

tozásnak a növénytermesztésre gyakorolt hatására, az éghajlati sérülékenység kérdésére a kistérségek szintjén vagy éppen a nanotechnológia környezeti szabályozására. A középosztály sérülékenységének vagy a szórakoztató média rejtette kockázatoknak az értékelését sem mellőzik. A sebezhetőség kérdését multidiszciplinárisan közelítik meg, melyben a jogi megközelítés is helyet kap. (Gy. A.)

NEMZETKÖZI JOG, EURÓPAI JOG

■ *Légiközlekedési jog az Európai Unióban*

ANGYAL Zoltán

HVG-ORAC, Budapest, 2011

Monográfia. Terjedelem: 330. Bibliográfia: 307–330. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 258 121 7

- A szerző egyetemi oktató. Rendszerezett formában mutatja be és elemzi az uniós légi közlekedési jog sokrétű szabályrendszerét, kiemelkedő hangsúlyt fektetve az Európai Bíróság e jogterületet érintő ítélkezési gyakorlatára. Betekintést nyújt a légi közlekedési jog létrejöttének és fejlődésének folyamatába, kitérve annak nemzetközi jogi alapjaira és az Európai Unió keretein belül való érvényesülésére. Bemutatja az EU légi közlekedési jogának főbb szabályozási területeit, így a belső piac keretein belül megvalósuló repülőtéri koordinációt, a repülőterek földi kiszolgálásának piacát, a légi járatok működtetésének kérdését. Külön fejezetben részletezi a légi utasokat megillető jogokat, így a poggyászokra vonatkozó, a légi járatok törlése vagy hosszú késése esetén alkalmazandó kártalanítási rendszert. Az EU légi közlekedésbiztonságának, valamint az egységes európai légi forgalom kialakításának vizsgálata mellett önálló fejezetben szól az EU harmadik országokkal szembeni légi közlekedési politikájának dimenzióiról. (Be. A.)

■ *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok joga*

BÁNRÉVY Gábor

8., javított és bővített kiadás. Szent István Társulat, Budapest, 2011

Kézikönyv/Tankönyv. Terjedelem: 227. Bibliográfia: 177–180. és a lábjegyzetekben. ISBN 978 963 277 247 9

- A szerző egyetemi tanár (1929–2013). Alapműnek számító tankönyve, amelynek első változata 1980-ban jelent meg, a nemzetközi gazdasági forgalom magánjogi viszonyait az egyes szerződéstípusokra összpontosítottan vizsgálja. Rövid elméleti áttekintést követően áttekinti a nemzetközi gazdasági kapcsolatok jogforrásait, továbbá a nemzetközi gazdasági forgalom jogi kereteit és feltételeit. Ez utóbbin belül foglalkozik a vonatkozó nemzeti szabályozással is, a közös piac védelmének intézményeivel, valamint a külkereskedelmi tevékenység nemzetközi feltételeivel. Áttekinti a gazdasági kapcsolatok alanyaira és tárgyára vonatkozó szabályozásokat, illetve a külgazdasági szerződésekre vonatkozó általános rendelkezéseket. Külön fejezetet kap a nemzetközi adásvétel, emellett a szerző további szerződéstípusokat, illetve kiegészítő szerződéstípusokat is ismertet. (P. A.)

■ *Nemzetközi szervezetek és intézmények*

BLAHÓ András–PRANDLER Árpád

3., átdolgozott és bővített kiadás. Aula, Budapest, 2011.

Tankönyv/Kézikönyv. Terjedelem: 616. Bibliográfia: 607–616. ISBN 978 963 339 010 8

- A szerzők egyetemi oktatók (B. A. közgazdász; P. Á. a Hágai Nemzetközi Törvényszék ad litem bírója). A kötet a Magyarország szempontjából kiemelkedően fontos nemzetközi szervezetek felépítésével, működésével foglalkozik, így az ENSZ és az Európai Unió mellett például a NATO-val, az Európa Tanáccsal és az EBESZ-szel. Kitér ezek szerveinek, határozathozatali és eljárási szabályzatának vizsgálatára, valamint a külső kapcsolatrendszerük jellemzésére, értékeli a nemzetközi szervezetek eddigi tevékenységét és a további lehetőségeket. Az egyes nemzetközi szervezetek bemutatását megelőzi egy átfogó, az államközi együttműködésekre vonatkozó történeti áttekintés. A szerzők az új kiadásban törekedtek a kézikönyvjelleg erősítésére, amit többek között az indexelés, a mellékletek (bennük az organigramok) és a szakmai irodalomjegyzék bővítése révén értek el. (Be. A.)

■ *Fegyverekkel szemben, fegyverekkel kézben: nemzetközi jogi védőháló a fegyveres konfliktusokban érintett gyermekek oltalmára*

CSAPÓ Zsuzsanna

Publikon, Pécs, 2011

Monográfia. Terjedelem: 275. Bibliográfia: 249–275. ISBN 978 615 5001 45 1

- A szerző egyetemi oktató. Doktori értekezése, mely könyv formában jelent meg, a fegyveres konfliktusok által érintett gyermekek védelmét szolgáló nemzetközi jogi eszközök teljes körű bemutatását célozza. A bevezető a háború sújtotta gyermekek helyzetével, a háborúk metamorfózisával, valamint a gyermekjogok fegyveres konfliktusok idején történő érvényesítésével foglalkozik. Ezt követően a mű két nagyobb részben, a „passzív” és az „aktív” oldal elkülönítésével mutatja be a témát, vagyis egyfelől a háborúk áldozataivá váló gyermekek helyzetére vonatkozó különböző nemzetközi jogi megoldásokat, másfelől olyan nemzetközi jogi megoldásokat mutat be, amelyek célja a gyermekkatonáság jelenségének felszámolása. Mindkét részben külön alfejezet foglalkozik többek között a releváns nemzetközi jogi normákkal, nemzetközi szervezetekkel és szervekkel, illetve a nemzetközi bíróságok vonatkozó döntéseivel. (P. A.)

■ *Bírói jogvédelem az Európai Unióban – Lisszabon után*

GOMBOS Katalin

CompLex, Budapest, 2011

Kézikönyv. Terjedelem: 421. Bibliográfia: 360–412. és a jegyzetekben. ISBN 978 963 295 125 6

- A szerző egyetemi oktató, gyakorló bíró. Kötete átfogó ismereteket nyújt a bírói jogvédelem elméleti alapjairól, eljárásjogi aspektusairól, az Európai Unióban közvetlenül és közvetve érvényesülő bírói jogvédelmi megoldásokról. A címnek megfelelően a feldolgozás során különös hangsúly esik a 2009-ben hatályba lépett Lisszaboni Szerződés által hozott újdonságokra, így például az alapjogok megvál-

zott helyzetére, az Alapjogi Charta érvényesülésére, az Európai Unió és az Európa Tanács jogvédelmi rendszerének egymáshoz való viszonyára, illetve az Európai Bíróság megváltozott szerepére, módosult hatásköreire. A mű tekintélyes mennyiségű bírósági ítéletet dolgoz fel, és elemzi az uniós szerződések releváns rendelkezéseit. A kötetben való eligazodást esetjogi jegyzék és tárgymutató segíti. (P. A.)

- *A strasbourgi emberi jogi bírászkodás kézikönyve*
GRÁD András–WELLER Mónika
4., bővített kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 839. Bibliográfia nincs. ISBN 978 963 258 112 5
- A szerzők egyetemi oktatók. Kötetük új, bővített kiadása 2010-ig öleli fel az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlatát. Az Emberi Jogok Európai Egyezményének cikkei alapján csoportosítva mutatja be a vonatkozó esetjogot, és időrendben haladva építi fel az egyes részterületek (így pl. az élethez való jog, a tisztességes eljáráshoz való jog, a gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadság, a diszkriminációtólalóm) hatályos joganyagát. Részletesen ismerteti a Bíróság eljárásjogát is (így a kérelmek benyújtásával kapcsolatos technikai ismereteket, a bírósági eljárást és a kérelmek elfogadhatóvá nyilvánításának akadályait), amely a 14. jegyzőkönyv hatályba lépése folytán gyökeresen megváltozott. A kötetben való eligazodást tekintélyes terjedelmű mutatók segítik. (Be. A.)
- *A Panama-csatorna szerződések, avagy egy kis nemzet küzdelmei az önállóságért*
HORVÁTH Marcell
Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011
(Sorozat: Institutiones Juris, ISSN 1218-9375; Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986)
Kézikönyv. Terjedelem: 224. Bibliográfia: 165–169. és a jegyzetekben. ISBN 978 963 9950 67 2
- A szerző külpolitikai szakértő. Kötete az elmúlt 150 évet átfogva történeti leírást ad a Panama-csatorna körüli eseményekről és a csatorna jogi helyzetének változásairól, illetve a vonatkozó nemzetközi egyezményekről. A Panama-csatorna-szerződések elemzése során két nagy kérdéskörre helyezi a hangsúlyt: a csatorna semlegességére, illetve a Panamai Köztársaság szuverenitása és az egyezmények rendelkezései közötti ellentmondásra. A szerző kitér a Panama-csatorna építésének eseményeire (ismertetve a magyar szerepvállalást is), a Panamai Köztársaság születésének körülményeire, illetve a 2000-es évek nagy gazdasági fel lendülésére és a jelenleg is tartó hatalmas infrastrukturális beruházásra, a csatornabővítésre. A kötetet számos kép illusztrálja. (P. A.)
- *Kézikönyv az Európai Unióról*
HORVÁTH Zoltán
8., átdolgozott és bővített kiadás. HVG-ORAC, Budapest, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 684. Bibliográfia: 682–684. ISBN 978 963 258 129 3

- A szerző főiskolai oktató. Kézikönyve politikai, gazdasági és jogi szempontok alapján mutatja be az Európai Unió működését. Ismerteti az EU intézményi, jogi, döntéshozatali rendszerét, gazdaságpolitikáját és szakpolitikáit. A 2011-es kiadás már a Lisszaboni Szerződés által átalakított Unió működését mutatja be, és áttekinti az utóbbi időszak szakpolitikai reformjait is, így például az energiapolitika vagy az agrárpolitika területén végbement változásokat. Az ismeretek feldolgozását fogalomgyűjtemény segíti a kötet mellékleteként. (Be. A.)
- *Nemzetközi jog és európai jog: új metszéspontok. Ünnepi tanulmányok Valki László 70. születésnapjára*
KAJTÁR GÁBOR–KARDOS GÁBOR (szerk.)
Saxum, Budapest, 2011
Tanulmánykötet. Terjedelem: 227. Bibliográfia tanulmányonként. ISBN 978 963 248 178 4
- Az ünnepi kötet Valki László egyetemi tanárt, az MTA doktorát köszönti. A szerzők mindegyike szorosán kötődik az ünnepelt által hosszú éveken át vezetett ELTE ÁJK Nemzetközi Jogi Tanszékéhez, s az általa vallott tudományos megközelítéshez, mely az államközi jogi normák elemzését összekapcsolja a mögöttük álló nemzetközi realitásokkal, és különös figyelmet szentel a gyakorlati problémáknak. Magyar és angol nyelvű tanulmányokat tartalmazó kötetük feldolgozza többek között Kosovo független államisági törekvéseit a Nemzetközi Bíróság tanácsadó véleményének tükrében, foglalkozik a Gázai övezet jogi státuszával az izraeli csoportok 2005-ös kivonulása után, a 2011-es líbiai válságot követő nemzetközi intézmények reakcióival, a hontalanok és menekültek jogi státusza közötti különbségekkel. Választ keres arra a kérdésre is, hogy milyen módon alkalmazhatók az uniós és a strasbourgi emberi jogi normák Magyarországon, illetve hogy az EU külső képviselője megfelel-e a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése utáni világpolitikai szükségleteknek. (Be. A.)
- *International Law – A Quiet Strength. Le droit international, une force tranquille (Miscellanea in memoriam Géza Herczegh)*
Kovács Péter (szerk.)
PPKE JÁK, Budapest, 2011
(Sorozat: A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Könyvei, ISSN 1417-7285; Tanulmányok, ISSN 2061-7240; 6)
Tanulmánykötet. Terjedelem: 309. Bibliográfia tanulmányonként. ISBN 978 963 3080 47 4
- A szerzők nemzetközi jogászok, bírák, egyetemi oktatók. A kötet a hágai Nemzetközi Bíróság eddigi egyetlen magyar bírója, a 2010-ben elhunyt Herczegh Géza emléke előtt tisztelegnek. A kötet első részében Herczegh Géza munkásságához kapcsolódó tanulmányok találhatók, köztük Herczegh Géza egykori bírótársainak (Hishashi Owada, Gilbert Guillaume, Rosalyn Higgins) visszaemlékezései. A továbbiakban egy-egy nemzetközi jogi területhez (pl. emberi és kisebbségi jogok a nemzetközi jogban, a Nemzetközi Bíróság gyakorlata, nemzetközi környezetvé-

delmi jog) kapcsolódóan szerepelnek a tisztelgők angol, francia és magyar nyelvű tanulmányai. (P. A.)

■ *Nemzetközi közjog*

KOVÁCS Péter

2., átdolgozott és bővített kiadás. Osiris, Budapest, 2011

Tankönyv. Terjedelem: 673. Bibliográfia: 665–668. ISBN 978 963 276 210 4

- A szerző egyetemi tanár, alkotmánybíró. Könyve, amely több magyar jogi karon a nemzetközi közjog tárgy hivatalos tankönyve, a nemzetközi közjog valamennyi területét átfogja. Foglalkozik a nemzetközi jog történetével, jellemzőivel, jogforrásaival, alanyaival, illetve az olyan specifikus jogterületekkel, mint a nemzetközi kapcsolatok joga, az államok nemzetközi jogi felelőssége, az államközi viták békés rendezése, a hadi jog szabályai, tengerjogi, légi jogi, világűrjogi szabályok, valamint a környezetvédelemre vonatkozó szabályozások. A tananyag elsajátítását, a kötetben való eligazodást számozott bekezdések, tárgy- és névmutató, bőséges irodalomjegyzék és ábrák, térképek segítik. (P. A.)

■ *Az Európai Unió joga*

MOHAY Ágoston–SZALAYNÉ Sándor Erzsébet (szerk.)

2., átdolgozott kiadás. Dialóg Campus, Budapest–Pécs, 2011

(Sorozat: Dialóg Campus Szakkönyvek, ISSN 1417-7986; Jogi Szakvizsga Segédkönyvek, ISSN 1587-6659)

Tankönyv. Terjedelem: 311. Bibliográfia: 302–311. és a szövegben. ISBN 978 963 9950 53 5

- A szerzők egyetemi oktatók. Tankönyvük a jogi szakvizsga követelményeinek megfelelően összefoglalja az Európai Unió működéséhez kapcsolódó legszükségesebb ismereteket, illetve tartalmazza a témához kapcsolódó joggyakorlatot és iratmintákat. Áttekinti az integráció történeti fejlődését, az Európai Unióról szóló szerződés hatályos rendelkezéseit, az Európai Unió intézményeinek hatásköreit, felépítését és működését, a jogalkotási eljárásokat, az Európai Bíróság eljárásait, az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztás kérdését, az uniós jogforrási rendszert és az uniós polgársághoz fűződő jogokat. (Be. A.)

■ *A nemzetközi gazdasági kapcsolatok a XXI. században: ünnepi kötet a nyolcvan-éves Bánrévy Gábor tiszteletére*

Raffai Katalin (szerk.)

PPKE JÁK–Szent István Társulat, Budapest, 2011

Tanulmánykötet. Terjedelem: 152. Bibliográfia tanulmányonként ISBN 978 963 277 315 5

- A szerzők egyetemi oktatók. A kötet a Bánrévy Gábor (1929–2013) professor emeritus 80. születésnapja tiszteletére a PPKE JÁK által 2009-ben szervezett tudományos konferencia előadásait tartalmazza. Az egyes tanulmányok témakörei szorosan kapcsolódnak az ünnepelt tudományos munkásságához, így érintik többek között a New York-i Egyezmény jövőjét, a területiális szerzői jogvédelem és az ezzel kapcsolatos globális kihívások kérdését, a választottbíráskodás magyaror-

szági történeti fejlődését, illetve a Bécsi Vételi Egyezmény érvényesülését a magyar bírói gyakorlatban. (Be. A.)

■ *A nemzetközi jog alapintézményei*

SZEMESI Sándor

Lícium Art, Debrecen, 2011

Egyetemi jegyzet. Terjedelem: 197. Bibliográfia: 196–197. ISBN 978 963 8030 85 6.

- A szerző egyetemi oktató. Tankönyve elsősorban a DE ÁJK igazgatásszervező szakos hallgatói számára készült. A kötet 12 fejezetben tekinti át a nemzetközi közjog főbb területeit, többek között a nemzetközi jog fogalmi és rendszertani jogforrási kérdéseit, a nemzetközi jog alapelveit, a nemzetközi szerződések jogát, az állam nemzetközi jogalanyiségát és felelősségét, az emberi jogok nemzetközi védelmét, a menekültek, kisebbségek nemzetközi helyzetét, a nemzetközi viták békés rendezését, a diplomáciai és konzuli kapcsolatok jogát, valamint a nemzetközi büntetőjogot. A tankönyv kiemelésekkel, táblázatokkal, ábrákkal, az egyes fejezetek végén önellenőrző kérdésekkel segíti az ismeretek elsajátítását. (P. A.)

MUNKAJOG

■ *A köztisztviselők és a kormánytisztviselők jogállásáról szóló törvény és magyarázata*

CSÉFFÁN József

Szegedi Rendezvényszervező Kft., Szeged, 2011

Kommentár. Terjedelem: 841. ISBN 978 963 88272 6 5

- A szerző közigazgatási és munkaügyi bírósági elnök, egyetemi oktató. A kommentár a kormánytisztviselők és a köztisztviselők jogviszonyának szabályanyagát öleli fel egységes szerkezetben. Az első, ún. „A” részben a köztisztviselői törvényt (1992!) ismerteti teljes terjedelemben, beleértve a jogszabály mellékleteit is. A törvényi rendelkezéseket vastagon kiemeli, majd ehhez fűzi a magyarázó szöveget oly módon, hogy egyfajta „dogmatikus” értelmezést ad, amelyet átszó a bírósági ítélezés iránymutató eseti döntéseivel. A második, ún. „B” rész a kormánytisztviselői jogviszonyra vonatkozó törvényi rendelkezéseket tartalmazza az első részben használt metódussal összhangban. Utal azokra a rendelkezésekre, amelyeket a Munka törvénykönyvből alkalmazni kell. A kommentár ötvözi az elméleti és gyakorlati szempontú elemzést, ezáltal az oktatásban és a jogalkalmazásban is jól hasznosítható. Az eligazodást segíti a betűrendes tárgymutató. (D. D.)

■ *Bérgarancia: a magyar szabályozás és annak gyakorlata*

HORESNYI Julianna

Pólay Elemér Alapítvány, Szeged, 2011

(Sorozat: A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtára, ISSN 1786-352X)

Kézikönyv. Terjedelem: 208. ISBN 978 963 9650 79 4

- A szerző jogász, oktató. A könyv a szerző PhD dolgozatának átdolgozott formája, amely a hazai bér garancia intézményét járja körül. Jogtörténeti módszerrel az első klasszikus csődtörvénytől (1881) kezdve egészen 1994-ig végigvezeti, hogy a munkavállalók a fizetésképtelen munkáltatókkal szemben hogyan érvényesíthették munkabérigényüket. Kitér arra, hogy az 1994-ben önálló törvényi szabályozást nyert bér garancia az uniós csatlakozásig hogyan változott, és a jogharmonizáció mennyiben hatott rá. A Bér garancia Alappal kapcsolatos jelenlegi anomáliákra is rávilágít (pl. hogy nem minden munkavállaló érvényesítheti igényét, illetve nem egyértelmű, mely munkabértartozásokra terjed ki a szabályozás hatálya) amelyek feloldására javaslatokat fogalmaz meg a normaalkotók és a normaalkalmazók részére. (D. D.)

- *A közalkalmazottak jogállása magyarázattal*
N. N.
Közigazgatási Iroda, Zalaegerszeg, 2011
Kézikönyv. Terjedelem: 229. ISBN 978 963 9856 09 0
- A könyv a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény rendelkezéseit ismerteti. A jogszabály törzsszövegét és a hozzá fűzött magyarázatot egymástól jól elkülöníti. Nem pusztán az általános szabályokat magyarázza, hanem az egyes ágazatok végrehajtási rendeleteire is utal. A kommentár rész a közalkalmazottakra vonatkozó garanciális szabályokat hangsúlyozza, különösen az előmeneteli és illetményrendszer, illetve a jogviszony megszüntetése körében. Az egyes intézményeket taglaló rendelkezéseket úgy tölti meg tartalommal, hogy azok a gyakorlatban könnyebben alkalmazhatóbbá váljanak, például a fegyelmi eljárás körében a törvényből hiányzó eljárási jogi rendelkezéseket is ismerteti. (D. D.)

- *Munkajogi törvénygyűjtemény: 1992. évi XXII. törvény a Munka törvénykönyvéről, kiegészítve a vonatkozó kollégiumi állásfoglalásokkal és jogegységi határozatokkal...; 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról*
N. N. (szerk.)
(Werbőczy-sorozat, ISSN 2062-2538)
Patrocinium, Budapest, 2011
Jogszabálygyűjtemény. Terjedelem: 144. ISBN 978 615 5107 16 0
- A könyv a munkajog alapvető fontosságú jogszabályait gyűjti egy csokorba. Legelőször a Munka törvénykönyvének a rendelkezéseit ismerteti oly módon, hogy a jogszabályi környezetben jól elkülönítheti a 2011. december 1-jén, a 2011. december 30-án és a 2012. január 1-jén hatályba lépő szabályokat. Ezt követően az egyenlő bánásmód intézményének alapvető jogszabályát, az esélyegyenlőségi törvényt idézi, ugyancsak a módosuló rendelkezések kiemelésével. A gyakori elhatárolási problémák megoldására közli a munkavégzés alapjául szolgáló szerződések elsődleges és másodlagos minősítő jegyeit elkülönítő együttes irányelvet. A gyűjtemény erénye, hogy valamennyi munkaügyi kollégiumi állásfoglalás lényegét összefoglalja, és a legfontosabb jogegységi határozatokat is tartalmazza. (D. D.)